

SPRAWOZDANIE ROCZNE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W MICHAŁOWICACH

za rok 2021

zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
(t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 z późn. zm.)

Michałowice, marzec 2022

SPIS TREŚCI:

Rozdział I. Zakres działania Ośrodka, zasoby kadrowe oraz realizacja budżetu w 2021 r.	3
1. Zakres działania Ośrodka	3
2. Struktura organizacyjna Ośrodka oraz koszty jego utrzymania	4
2.1. Struktura organizacyjna i zatrudnienie w Ośrodku w 2021 r.	4
2.2. Koszty utrzymania Ośrodka w 2021 r.	9
3. Realizacja budżetu Ośrodka	9
3.1. Plan finansowy na 2021 rok	10
3.2. Wykonanie budżetu Ośrodka w 2021 roku	11
3.3. Dochody zrealizowane w 2021 roku	13
Rozdział II. Zadania zrealizowane przez Ośrodek w 2021 roku	15
4. System pomocy społecznej	15
4.1. Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej	16
4.2. Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej	17
4.2.1. Praca socjalna	18
4.2.2. Specjalistyczne poradnictwo	18
4.2.3. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób chorujących psychicznie	19
4.2.4. Kierowanie i ponoszenie odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej	19
4.2.5. Inne świadczenia niepieniężne	20
5. System świadczeń dla rodzin	21
5.1. Świadczenia rodzinne oraz zasiłki dla opiekuna	21
5.2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.	24
5.3. Świadczenia wychowawcze (program Rodzina 500+)	25
5.4. Świadczenie „Za życiem”	26
5.5. Świadczenie „Dobry start”	26
5.6. Karta Dużej Rodziny	26
6. Realizacja programów i projektów.	27
6.1. Pomoc udzielana w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”	27
6.2. Prowadzenie Klubu Senior+ „Przestrzeń Seniora” oraz Klubu Senior+ „Zawsze Młodzi” w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025	30
6.3. Realizacja rządowego programu „Wspieraj Seniora”	30
6.4. Realizacja zadań ujętych w Programie Wspierania Rodziny dla Gminy Michałowice na lata 2020 – 2022	31
6.5. Realizacja zadań ujętych w Programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie gminy Michałowice na lata 2021-2025	34
6.6. Realizacja zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021	35
6.7. Realizacja projektu konkursowego finansowanego ze środków EFS „Nowe Perspektywy II”	36
Rozdział III. Inne zadania realizowane przez Ośrodek w 2021 roku	38
7. Centrum Wolontariatu „Wkręcenie w Pomoc”	38
8. Edukacyjna opieka wychowawcza	38
9. Zaświadczenia w ramach programu „Czyste Powietrze”	39
10. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020	39
11. Prace społecznie użyteczne	39
12. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami	39
13. Pozostałe zadania Ośrodka	40
Rozdział IV. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej – bilans potrzeb, kierunki działań w 2022 roku	41

Rozdział I. Ośrodek Pomocy Społecznej oraz realizacja budżetu

1. Zakres działalności Ośrodka

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach (GOPS) realizował w 2021 r. zadania, w szczególności w zakresie:

- 1) pomocy społecznej, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (tj.: Dz. U. z 2021 r., poz. 2286 z późn. zm.), z uwzględnieniem podziału na: zadania własne gminy, w tym o charakterze obowiązkowym oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej;
- 2) świadczeń wychowawczych, jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. *o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci* (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 z późn. zm.);
- 3) świadczeń rodzinnych, jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. *o świadczeniach rodzinnych* (tj.: Dz. U. z 2022, poz. 615);
- 4) świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowania w sprawie dłużników alimentacyjnych, jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. *o pomocy osobom uprawnionym do alimentów* (tj.: Dz. U. z 2021 r., poz. 877 z późn. zm.);
- 5) zasiłków dla opiekunów, jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. *o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów* (tj. Dz. U z 2020 r., poz. 1297 z późn. zm.);
- 6) przyznawania rodzinom wielodzietnym Karty Dużej Rodziny, zgodnie z ustawą z dnia 23 grudnia 2014 r. *o Karcie Dużej Rodziny* (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1744 z późn. zm.);
- 7) udzielania wsparcia kobietom i rodzinom z chorym i/lub niepełnosprawnym dzieckiem na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. *o wsparciu kobiet i rodzin „Za życiem”* (tj.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1329 z późn. zm.);
- 8) przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 25 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249); zadania w tym zakresie były realizowane w ramach *Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie gminy Michałowice na lata 2021-2025*;
- 9) wsparcia rodzin, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (tj.: Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.). Uchwałą Nr XVIII/113/2012 z dnia 29 marca 2012 r. Rada Gminy Michałowice wyznaczyła Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach jako podmiot właściwy do realizacji ww. zadania. Zadania w tym zakresie były realizowane w ramach *Programu Wspierania Rodzin dla Gminy Michałowice na lata 2020-2022*;
- 10) profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, należących do zadań własnych gminy, zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (tj.: Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.) oraz przeciwdziałania narkomanii, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu narkomanii* (tj.: Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.),
- 11) prowadzenia postępowań o ustalenie prawa do pomocy materialnej o charakterze socjalnym, zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 1327 z późn. zm.),
- 12) prowadzenia postępowań w sprawach o wydanie zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego, o którym mowa w art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1973 z późn. zm.),
- 13) innych zadań – na podstawie uchwał Rady Gminy Michałowice, zawartych umów i porozumień.

2. Struktura organizacyjna Ośrodka oraz koszty jego utrzymania

2.1. Struktura organizacyjna i zatrudnienie w Ośrodku w 2021 roku

W związku z realizacją w latach 2018-2019 projektu pn. „Poza schematem – zmiana modelu funkcjonowania Ośrodka”¹, mającego na celu oddzielenie pracy administracyjnej od świadczenia pracy socjalnej oraz realizacji usług społecznych, dokonano zmian w strukturze organizacyjnej Ośrodka. Rok 2021 był drugim rokiem zapewnienia trwałości realizacji ww. projektu, zgodnie z umową o dofinansowanie.

Zgodnie § 5 Regulaminu Organizacyjnego w jednostce obowiązuje następująca struktura organizacyjna:

- Dyrektor,
- Zastępca Dyrektora,
- Sekcja Finansowo-Księgowa,
- Sekcja Organizacyjno-Kadrowa,
- Sekcja Aktywizacji i Integracji, obejmująca Zespoły:
 - Zespół ds. pracy socjalnej i asysty rodziny,
 - Zespół ds. świadczeń pomocy społecznej,
 - Zespół ds. koordynacji usług społecznych,
- Sekcja Świadczeń dla Rodzin,
- Punkt Wsparcia Rodziny,
- Klub Senior+ „Przestrzeń Seniora” w Masłomiącej,
- Klub Senior+ „Zawsze Młodzi” w Młodziejowicach,
- Centrum Wolontariatu „Wkręceni w Pomoc”,
- Klub Integracji Społecznej.

W 2021 roku w Ośrodku zatrudnionych było (w różnych okresach) ogółem **22 osoby**, w wymiarze **21 etatu**. Stan zatrudnienia w Ośrodku w ubiegłym roku obrazuje tabela nr 1.

tabela 1. Stan zatrudnienia w Ośrodku na przestrzeni całego 2021 roku

l.p.	stanowisko	ilość osób	wymiar etatu	uwagi
Kierownictwo				
1.	Dyrektor	1	1	
2.	Zastępca Dyrektora/ Kierownik Klubów Senior+ „Przestrzeń Seniora” w Masłomiącej oraz „Zawsze Młodzi” w Młodziejowicach.	1	1	pracownik zatrudniony na stanowisku Zastępcy Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Michałowicach oraz Kierownika Klubów Senior+ „Przestrzeń Seniora” w Masłomiącej oraz „Zawsze Młodzi” w Młodziejowicach.
Sekcja Finansowo-Księgowa				
3.	Główny księgowy	1	1	
4.	referent ds. księgowości	1	1	
5.	pomoc administracyjna	1	1	pracownik zatrudniony w celu wzmocnienia pracy Sekcji w zakresie obsługi księgowej Ośrodka. od 1 stycznia 2021 do 30 listopada 2021 r. m zatrudniony na stanowisku pomoc administracyjna, od 1 grudnia 2021 r. zatrudniony na stanowisku referent ds. księgowości.
Sekcja Organizacyjno-Kadrowa				
6.	podinspektor	1	1	pracownik odpowiedzialny za obsługę kadrową Ośrodka oraz realizację spraw organizacyjno-administracyjnych
7.	archiwistka	1	1	pracownik odpowiedzialny za obsługę składnicy akt jednostki, obsługę kancelaryjną Ośrodka oraz inne zadania o charakterze organizacyjnym
8.	pomoc administracyjna – pracownik I stopnia wykonujący	1	1	pracownik zatrudniony od 1 marca 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. w celu wzmocnienia pracy Sekcji w zakresie obsługi kancelaryjnej Ośrodka.

¹ współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, działanie 2.5 Skuteczna pomoc społeczna, Program Operacyjny Wiedza Edukacja, Rozwój

	zadania w ramach robót publicznych			
Sekcja Aktywizacji i Integracji				
Zespół ds. pracy socjalnej i asysty rodziny				
9.	starsi pracownicy socjalni	2	2	W tym: 1 pracownik odpowiedzialny za koordynację Centrum Wolontariatu „Wkręceni w Pomoc” w Michałowicach. (pracownicy Zespołu odpowiedzialni za prowadzenie pogłębionej pracy socjalnej) 1 pracownik zatrudniony do 31 lipca 2021 r.
10.	specjalista pracy socjalnej	1	1	pracownik zatrudniony od 15 listopada 2021 r.
11.	asystenci rodziny	2	1	w tym: 1 pracownik przebywający w 2021 r. na urlopie wychowawczym. 1 pracownik zatrudniony do 31 października 2021 r. (pracownicy Zespołu odpowiedzialni za prowadzenie pracy z rodzinami mającymi trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej).
Zespół ds. świadczeń pomocy społecznej				
12.	starsi pracownicy socjalni	3	3	w tym: 1 pracownik zatrudniony do 31 października 2021 r. pracownicy Zespołu odpowiedzialni za prowadzenie postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia prawa do świadczeń pomocy społecznej
Zespół ds. koordynacji usług społecznych				
13.	starszy pracownik socjalny	1	1	Pracownik zatrudniony do 31 sierpnia 2021 r. w wymiarze 7/8 etatu oraz od 1 września 2021 na pełny etat. Pracownik pełniący funkcje koordynatora Sekcji Aktywizacji i Integracji oraz zajmujący się koordynacją na terenie gminy Michałowice zadań wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Pracownik wykonywał także prace specjalisty ds. diagnoz związanych z realizacją projektu „Nowe Perspektywy II”.
14.	podinspektor	1	1	pracownik Zespołu zajmował się koordynacją zadań związanych z realizacją dożywiania, prac społecznie użytecznych, Karty Dużej Rodziny, GKRPA. Pracownik do 18 czerwca 2021 r. przybywał na urloпах związanych z macierzyństwem.
15.	pomoc administracyjna	1	1	pracownik zatrudniony w celu wzmocnienia pracy Ośrodka. Pracownik zajmował się koordynacją zadań związanych z realizacją dożywiania, prac społecznie użytecznych, Karty Dużej Rodziny oraz usług opiekuńczych.
Sekcja Świadczeń dla Rodzin				
16.	inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego	1	1	
17.	podinspektor	2	2	
razem:		22	21	

Ponadto Ośrodek zatrudniał (w różnych czasookresach), w oparciu o umowy cywilnoprawne (m.in. umowy zlecenia) **36 osób**, w tym:

- 3 specjalistów realizujących zadania w ramach *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021*, w tym 2 biegłych sądowych wydających opinię w przedmiocie uzależnień;
- 4 osoby w ramach realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 6 osób realizujących zadania w ramach Klubu Senior+ „Przestrzeń Seniora” w Masłomiącej oraz Klubu Senior+ „Zawsze Młodzi” w Młodziejowicach, współfinansowanego ze środków *Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025* (w tym instruktorzy zajęć i warsztatów);

- 1 osobę do realizacji zadań asystenta rodziny na czas nieobecności pracownika przebywającego na urlopie wychowawczym;
- 1 osobę do realizacji zadań koordynatora Centrum Wolontariatu w Michałowicach „Wkręcenie w Pomoc”.
- 1 osoba do serwisu, konserwacji i nadzoru nad systemami informatycznymi, siecią komputerową oraz oprogramowaniem, a także konfiguracji i aktualizacji systemu operacyjnego, ustawienia dostępu zdalnego na wszystkich stacjach roboczych w Ośrodku;
- 13 osób zatrudnionych w ramach projektu „Nowe Perspektywy II” (w tym koordynatorzy projektu, koordynatorzy Klubu Integracji Społecznej, doradca zawodowy, psycholog, coach, pracownik socjalny, prawnik);
- 4 specjalistów w ramach Punktu Wsparcia Rodziny;
- 2 specjalistów prowadzących superwizję grupową dla pracowników socjalnych i asystentów rodzin, oraz współpracował z dwiema kancelariami prawnymi w zakresie obsługi prawnej realizowanych zadań.

Rozkład zatrudnienia w Punkcie Wsparcia Rodziny obrazuje tabela nr 2.

tabela 2. Wykaz kadry zatrudnionej w 2021 r. w ramach umów zleceń i umów na realizację zadania – Punkt Wsparcia Rodziny

l.p.	stanowisko/rodzaj zajęć	ilość osób	okres zatrudnienia
1	poradnictwo psychologiczne	2	4.01.2021 r. – 30.06.2021 r. 1.07.2021 r. – 31.12.2021 r.
2	poradnictwo prawne	1	4.03.2021 r. – 30.06.2021 r. 1.07.2021 r. – 31.12.2021 r.
3	psychoterapeuta	1	4.01.2021 r. – 30.06.2021 r. 1.07.2021 r. – 31.12.2021 r.
razem:		4	

Ośrodek zatrudniał ponadto **9 osób** do świadczenia usług opiekuńczych dla mieszkańców naszej gminy (zawarto 15 umów zleceń) oraz **1 osobę** do świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osoby chorującej psychicznie (zawarto 2 umowy zlecenie), razem **10 osób**. Rozkład zatrudnienia w tym zakresie obrazuje tabela nr 3.

Ośrodek współpracował także z podmiotem ekonomii społecznej – **Spółdzielnią Socjalną Merchant**, prowadzącą działalność m.in. w zakresie usług opiekuńczych, która świadczyła usługi opiekuńcze dla 6 podopiecznych Ośrodka (łącznie ok 3 165 godzin).

tabela 3. Wykaz osób zatrudnionych w 2021 r. w ramach umów-zleceń – usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób chorujących psychicznie

l.p.	stanowisko/rodzaj zajęć	ilość osób	okres zatrudnienia
1.	usługi opiekuńcze (do 20 godzin w miesiącu)	1	04.01.2021 – 30.06.2021
2.	usługi opiekuńcze (do 138 godzin w miesiącu)	1	04.01.2021 - 30.06.2021
3.	usługi opiekuńcze (do 138 godzin w miesiącu)		01.07.2021 - 31.12.2021
4.	usługi opiekuńcze (do 60 godzin w miesiącu)	1	04.01.2021 – 30.06.2021
5.	usługi opiekuńcze (do 20 godzin w miesiącu)		04.01.2021 – 01.03.2021
6.	usługi opiekuńcze (do 10 godzin w miesiącu, od 1.04.2021 r. 20 godzin w miesiącu)		22.02.2021 – 30.06.2021
7.	usługi opiekuńcze (do 60 godzin w miesiącu)		01.07.2021 – 31.12.2021
8.	usługi opiekuńcze (do 30 godzin w miesiącu)		01.07.2021 - 31.12.2021
9.	usługi opiekuńcze (do 46 godzin w miesiącu)		02.11.2021 – 31.12.2021

10.	usługi opiekuńcze (do 46 godzin w miesiącu)	1	04.01.2021 – 30.06.2021
11.	usługi opiekuńcze (do 90 godzin w miesiącu)		04.01.2021-04.05.2021
12.	usługi opiekuńcze (do 46 godzin w miesiącu)		01.07.2021 -31.12.2021
13.	usługi opiekuńcze (do 110 godzin w miesiącu)		01.10.2021-31.12.2021
14.	usługi opiekuńcze (do 45 godzin w miesiącu)	1	04.01.2021 – 30.06.2021
15.	usługi opiekuńcze (do 75 godzin w miesiącu)		04.01.2021 – 30.06.2021
16.	usługi opiekuńcze (do 45 godzin w miesiącu)		01.07.2021 – 26.10.2021 02.11.2021 – 31.12.2021
17.	usługi opiekuńcze (do 75 godzin w miesiącu)		01.07.2021 – 31.12.2021
18.	usługi opiekuńcze (do 50 godzin w miesiącu)	1	04.01.2021 – 30.06.2021
19.	usługi opiekuńcze (do 46 godzin w miesiącu)		04.01.2021 – 30.06.2021
20.	usługi opiekuńcze (do 45 godzin w miesiącu)		04.01.2021 – 30.06.2021
21.	usługi opiekuńcze (do 46 godzin w miesiącu)		04.01.2021 – 30.06.2021
22.	usługi opiekuńcze (do 50 godzin w miesiącu)		01.07.2021 – 31.12.2021
23.	usługi opiekuńcze (do 46 godzin w miesiącu)		01.07.2021 – 31.12.2021
24.	usługi opiekuńcze (do 45 godzin w miesiącu)		01.07.2021 – 31.12.2021
25.	usługi opiekuńcze (do 46 godzin w miesiącu)	01.07.2021 – 31.12.2021	
26.	usługi opiekuńcze (do 138 godzin w miesiącu)	1	07.09.2021 – 31.12.2021
27.	usługi opiekuńcze (do 110 godzin miesięcznie)	1	13.09.2021-30.09.2021
28.	usługi opiekuńcze (do 92 godzin miesięcznie)	1	4.01.2021 - 30.06.2021
29.	usługi opiekuńcze (do 90 godzin miesięcznie)		01.07.2021 – 31.12.2021
30.	usługi opiekuńcze (do 46 godzin miesięcznie.)		30.12.2021 - 31.12.2021
31.	specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób chorujących psychicznie (do 40 godzin miesięcznie)	1	04.01.2021 – 30.06.2021
32.	specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób chorujących psychicznie (do 40 godzin miesięcznie)		01.07.2021 – 31.12.2021
razem opiekuni		10	
razem umowy		15	

Wzmocnienie kadry Ośrodka o ww. specjalistów, spowodowane było m.in. koniecznością zapewnienia odpowiedniej jakości realizowanych zadań oraz prawidłowym zabezpieczeniem przedsięwzięć, wynikających w szczególności z:

- realizacji zadania związanego z prowadzeniem na terenie gminy Michałowice dwóch Klubów Senior+ „Przestrzeń Seniora” w Maślomiącej oraz „Zawsze Młodzi” w Młodziejowicach, współfinansowanych ze środków w ramach *Programu Wieloletniego Senior+ na lata 2021-2025*.

- realizacji projektu pn. „*Nowe Perspektywy II*”, finansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- realizacji *Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie gminy Michałowice na lata 2021 – 2023 oraz Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Michałowice na lata 2020 – 2022 r.*, w tym działalności Punktu Wsparcia Rodziny (rozszerzenie oferty wsparcia świadczonego przez specjalistów) oraz zatrudnienia asystenta rodziny,
- konieczności zapewnienia zapotrzebowania na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób chorujących psychicznie dla mieszkańców gminy, którzy wymagają tej formy pomocy.

Doskonalenie zawodowe, rozwój umiejętności i kompetencji zawodowych pracowników Ośrodka

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Michałowicach, stosownie do zgłaszanych przez siebie potrzeb, podnosili w 2021 r. swoje kwalifikacje poprzez udział w **ok. 17 różnych szkoleniach**, m.in. z zakresu świadczeń rodzinnych, karty dużej rodziny, stypendiów szkolnych, dostępności administracji publicznych, ustawy o pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pracy z dziećmi doświadczającymi przemocy, zamówień publicznych, a także z Polskiego Ładu i innych.

tabela 4. Wykaz szkoleń, w których uczestniczyli pracownicy Ośrodka w 2021 r.

I.p.	tytuł szkolenia	ilość osób	koszt ogólny
1	Profilaktyka i skuteczna pomoc osobom uwikłanym w przemoc domową	2	bezpłatne
2	Praktyczne aspekty prowadzenia interwencji i motywowania do zmiany- w ramach prowadzenia procedury Niebieskie Karty - jak to działa w praktyce pracy zespołów interdyscyplinarnych. Realizacja procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz prowadzenia dokumentacji Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych.	4	2 000 zł
3	Rola Asystenta w procesie wsparcia rodziny z uwzględnieniem koordynacji zadań – budowanie kompetencji i umiejętności praktycznych z wykorzystaniem terapii skoncentrowanej na rozwiązaniu, mediacji oraz dialogu motywującego.	1	100 zł
4	Praca z dziećmi doświadczającymi przemocy w rodzinie	1	bezpłatne
5	Cyberprzemoc i inne medialne zagrożenia w kontekście pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych	1	bezpłatne
6	Domy Pomocy Społecznej – kierowanie – odpłatność – egzekucja. Nowelizacja 2021	1	449 zł
7	Stypendia Szkolne 2020 – aktualne problemy	1	449 zł
8	Ustawa o pomocy społecznej – Nowelizacja 2021	1	449 zł
9	Dostępna administracja publiczna- szkolenie dla kadry	3	bezpłatne
10	Świadczenia rodzinne – nowy okres zasiłkowy 2021/2022	1	449 zł
11	Otwieramy żłobki – Małopolskie	5	bezpłatne
12	Najlepsze praktyki dla koordynatorów dostępności po sporządzonym raporcie oraz nowe obowiązki od 6 września 2021	1	299 zł
13	Karta Dużej Rodziny – w teorii i praktyce	1	290 zł
14	Zmiany 2021 r. w ustawie Karty Dużej Rodziny	1	200 zł
15	Realizacja zadań statutowych ośrodków pomocy społecznej w ujęciu finansowym i księgowym z uwzględnieniem Programów finansowych z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 – „Wspieraj Seniora”, „Dopłata do czynszu” oraz finansowanych z dotacji budżetu państwa- m.in. Programu „Senior+”	1	399 zł
16	Praktyka udzielania zamówień o wartości poniżej progów unijnych w ramach trybu podstawowego w jednostkach administracji publicznej	1	300 zł
17	Polski Ład	1	320 zł
razem:		27	5 704 zł

Pracownicy Sekcji Aktywizacji i Integracji (tj. pracownicy socjalni i asystenci rodzin) uczestniczyli ponadto w 2021 r. w superwizji grupowej, prowadzonej w cyklu comiesięcznych spotkań (ok. 42 godzin).

2.2. Koszty utrzymania Ośrodka w 2021 r.

W 2021 roku Gmina Michałowice na zadanie własne o charakterze obowiązkowym, jakim jest „(...) *utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników*” (art. 17 ust. 1 pkt 18 ustawy o pomocy społecznej), zabezpieczyła w budżecie Ośrodka kwotę **1 274 750,00 zł**.

Wykonanie za 2021 rok, w zakresie kosztów utrzymania jednostki, wyniosło **1 307 549,56 zł**, co stanowiło **5,92%** ogólnej kwoty, jaką wydatkował Ośrodek na realizację zadań własnych Gminy oraz zadań zleconych z budżetu państwa, tj. kwoty **22 103 200,70 zł**, w ramach realizacji planu finansowego w działach 851, 852 i 855.

Dotacja z budżetu państwa stanowiła kwotę **99 632,49 zł**, tj. **7,62%** ogólnych kosztów utrzymania jednostki, którą przeznaczono, zgodnie z treścią porozumień zawartych z Wojewodą Małopolskim na:

- wsparcie ośrodka w zakresie obsługi zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez gminę oraz zadań własnych dotowanych z budżetu państwa (art. 17 ust. 1 pkt 3, 4, 14, 19, 20, art. 18 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej) – 78 704,00 zł,
- wsparcie ośrodka w zakresie obsługi zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez gminę oraz zadań własnych dotowanych z budżetu – 20 928,49 zł.

Ze środków własnych gminy Michałowice pokryto m.in.:

- wynagrodzenia osobowe i pochodne – 1 135 884,45 zł;
- wynagrodzenia bezosobowe – 22 691,02 zł;
- zakup materiałów i wyposażenia – 29 448,47 zł;
- koszty ogrzewania, wody, prądu – 6 839,18 zł;
- zakup usług zdrowotnych (badania wstępne, okresowe) – 2 153,00 zł;
- zakup usług pozostałych (usługi pocztowe, dostosowanie Ośrodka do pracy zdalnej) – 53 702,94 zł;
- zakup usług telefonii stacjonarnej, komórkowej, Internet – 6 916,47 zł;
- ryczałty samochodowe i podróże służbowe krajowe – 7 875,11 zł;
- szkolenia pracowników – 5 646,00 zł;
- odsetki od wpłat z tytułu pozostałych podatków i opłat – 16,60 zł;
- podatek od towarów i usług – 330,00 zł;
- odpis na ZFŚS – 27 549,49 zł.

Wzrost kosztów utrzymania Ośrodka, w stosunku do lat poprzednich, wynika z faktu realizacji dwóch ogromnych zadań, tj. programu „Rodzina 500 plus” (po jego rozszerzeniu na wszystkie dzieci bez badania dochodu rodziny) oraz programu „Dobry Start”, prowadzenia 2 Klubów Seniora oraz realizacji projektu konkursowego finansowanego ze środków EFS.

Wykorzystywany majątek:

- grunty – 95 897,00 zł brutto;
- budynki i budowle – 706 425,07 zł brutto;
- wartości niematerialne i prawne – 36 330,91 zł brutto,
- pozostałe środki trwałe² - 305 110,10 zł brutto.

3. Realizacja budżetu Ośrodka

Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w 2021 roku finansowana była ze środków:

- a) budżetu Gminy Michałowice,
- b) budżetu państwa (dotacje celowe),
- c) dotacji z budżetu Starosty Krakowskiego,

² Pozostałe środki trwałe obejmują m.in. urządzenia, narzędzia i wyposażenie biurowe

- d) na realizację projektów, finansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (dotacja rozwojowa)

3.1. Plan finansowy na 2021 rok

Zgodnie z Uchwałą Budżetową Gminy Michałowice na rok 2021 (Uchwała nr XXX/236/2020 Rady Gminy Michałowice z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie budżetu Gminy Michałowice na rok 2021) plan finansowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Michałowicach został ustalony w kwocie w 20 498 294,26 zł.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. wysokość budżetu była kilkakrotnie zmieniana uchwałami Rady Gminy Michałowice oraz zarządzeniami Wójta Gminy Michałowice na łączną kwotę 1 663 939,99 zł.

Ostatecznie plan finansowy Ośrodka po zmianach, na dzień 31 grudnia 2021 roku, wyniósł 22 162 234,25 zł, z czego środki z budżetu Gminy stanowiły kwotę 2 433 859,20 zł³, a dotacje z budżetu państwa oraz inne dotacje 19 728 375,05 zł.

Na realizację zadań własnych, finansowanych w całości ze środków budżetu Gminy Michałowice, Ośrodek w dysponował następującymi środkami:

tabela 5. Plan finansowy na 2021 r. na realizację zadań własnych, finansowanych w całości z budżetu Gminy Michałowice

Dział 851 – Ochrona zdrowia	
– rozdz. 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi	66 141,78 zł
Dział 852 – Pomoc społeczna	
– rozdz. 85202 – domy pomocy społecznej	322 800,00 zł
– rozdz. 85205 – zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	46 700,00 zł
– rozdz. 85214 – zasiłki i pomoc w naturze (zasiłki celowe)	79 313,04 zł
– rozdz. 85228 – usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (własne)	266 354,78 zł
– rozdz. 85295 – pozostała działalność (świadczenia społeczne – noclegownie, schroniska)	26 300,00 zł
– rozdz. 85295 – pozostała działalność (Centrum Wolontariatu)	12 099,00 zł
Dział 855 – Rodzina	
– rozdz. 85508 – współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	0,00 zł
– rozdz. 85510 – współfinansowanie pobytu dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej	65 600,00 zł
razem	885 308,60 zł

Na realizację zadań własnych gminy, dofinansowanych ze środków budżetu państwa, Ośrodek dysponował następującymi środkami:

tabela 6. Plan finansowy na 2021 r. na realizację zadań własnych, dofinansowanych ze środków budżetu państwa

Dział 852 – Pomoc społeczna		
	ogółem	w tym środki gminy
– rozdz. 85213 – składki na ubezpieczenie zdrowotne (od zasiłku stałego)	12 119,10 zł	600,00 zł
– rozdz. 85214 – zasiłki i pomoc w naturze (zasiłki okresowe)	77 856,22 zł	72,50 zł
– rozdz. 85216 – zasiłki stałe	139 221,30 zł	156,00 zł

³ W tym środki własne w wys. 48 527,40 zł, jako wkład własny w realizację projektu pn. „Nowe Perspektywy II”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach EFS

– rozdz. 85219 – ośrodek pomocy społecznej	1 319 944,70 zł	1 218 448,70 zł
– rozdz. 85230 – program „Posiłek w szkole i w domu”	224 720,90 zł	63 720,90 zł
– rozdz. 85295 – pozostała działalność (kluby seniora)	183 624,33 zł	142 773,33 zł
Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza		
– rozdz. 85415 – pomoc materialna na uczniów	24 140,00 zł	10 000,00 zł
Dział 855 – Rodzina		
– rozdz. 85504 – wspieranie rodziny (w tym asystent rodziny)	64 251,77 zł	64 251,77 zł
razem	2 045 950,82 zł	1 500 023,20 zł

Na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, finansowanych w całości ze środków budżetu państwa Ośrodek dysponował następującymi środkami:

tabela 7. Plan finansowy na 2021 r. na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, finansowanych ze środków budżetu państwa

Dział 851 – Ochrona zdrowia	
– rozdz. 85195 – pozostała działalność (świadczeniobiorcy inni niż ubezpieczeni)	90,00 zł
Dział 852 – Pomoc społeczna	
– rozdz. 85228 – specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób chorujących psychicznie	14 518,40 zł
– rozdz. 85295 – pozostała działalność (program „Wspieraj Seniora”)	20 030,00 zł
Dział 855 – Rodzina	
– rozdz. 85501 – świadczenia wychowawcze	16 085 763,50 zł
– rozdz. 85502 – świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	2 790 054,77 zł
– rozdz. 85503 – Karta Dużej Rodziny	1 055,32 zł
– rozdz. 85504 – wspieranie rodziny (program „Dobry start”)	1 240,00 zł
– rozdz. 85513 – składki na ubezpieczenie zdrowotne – świad. pielęgn., specjalny zasiłek opiekuńczy	20 389,94 zł
razem	18 936 141,93 zł

Ponadto Ośrodek w Michałowicach, na mocy następujących umów i porozumień dysponował ogólną kwotą **294 832,29 zł**, w tym na mocy:

- 1) Porozumienia nr FSŁ.612.02.2021 z dnia 3 marca 2021 r. w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych, zawartego przez Gminę Michałowice ze Starostą Krakowskim, dysponował kwotą **5 375,52 zł**,
- 2) Umowy nr RPMP.09.01.01-12-0063/18-00 z dnia 14 września 2018 r. o dofinansowanie projektu pn. „Nowe Perspektywy II”, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa 9. Region spójny społecznie, Działanie 9.1 Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.1 Aktywna integracja – projekty konkursowe wyłącznie dla OPS/PCPR – **240 929,98 zł**, a środki własne stanowiły kwotę 48 527,40 zł.

3.2. Wykonanie budżetu Ośrodka w 2021 roku

Środki finansowe ujęte w planie finansowym, zarówno na realizację zadań zleconych, jak i własnych, zabezpieczyły potrzeby przewidziane do realizacji w 2021 roku.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. budżet Ośrodka został zrealizowany w **99,73%**. Wydatkowano łącznie kwotę **22 103 200,70 zł**, w tym:

- środki własne: **2 377 787,73 zł** (97,69% wykonania założonego budżetu ze środków własnych),
- środki z dotacji budżetu państwa: **19 479 108,19 zł** (99,98% planu dotacji),
- środki z dotacji rozwojowej w związku z realizacją projektu pn. „*Nowe Perspektywy II*”, w ramach Działania 9.1 Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.1 Aktywna integracja – projekty konkursowe wyłącznie dla OPS/PCPR – **240 929,38 zł** (100% planu),
- środki pozostałe: **5 374,80 zł** (100% planu).

Wydatki uwzględniające podział na zadania własne i zlecone oraz podział na główne zadania został przedstawiony w poniższej tabeli.

tabela 8. Wydatki w układzie zadaniowym w 2021 r.

rozdział	Wyszczególnienie	plan (po zmianach)	kwota wydatkowana	% realizacji planu
ZADANIA WŁASNE				
Dział 851 – Ochrona zdrowia				
85154	zwalczanie alkoholizmu	66 141,78 zł	52 585,83 zł	79,50
Dział 852 – Pomoc społeczna				
85202	domy pomocy społecznej	322 800,00 zł	322 134,13 zł	99,80
85205	zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	46 700,00 zł	44 393,22 zł	95,06
85213	składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające z. stały <i>w tym dotacja</i>	12 119,10 zł <i>11 519,10 zł</i>	12 078,12 zł <i>11 492,05 zł</i>	99,66 <i>99,77</i>
85214	zasiłki i pomoc w naturze (z. celowe, z. okresowe) <i>w tym dotacja</i>	157 241,76 zł <i>77 856,22 zł</i>	156 112,66 zł <i>77 856,22 zł</i>	99,28 <i>100</i>
85216	zasiłki stałe <i>w tym dotacja</i>	139 221,30 zł <i>139 065,30 zł</i>	139 174,92 zł <i>139 065,30 zł</i>	99,97 <i>100</i>
85219	ośrodek pomocy społecznej <i>w tym dotacja</i>	1 319 944,70 zł <i>101 496,00 zł</i>	1 307 549,56 zł <i>99 632,49 zł</i>	99 <i>99</i>
85228	usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	266 354,78 zł	266 353,88 zł	100
85230	posiłek w szkole i w domu <i>w tym dotacja</i>	224 720,90 zł <i>161 000,00 zł</i>	224 720,30 zł <i>161 000,00 zł</i>	100 <i>100</i>
85295	pozostała działalność – prace społecznie użyteczne	5 375,52 zł	5 374,80 zł	99,99
85295	pozostała działalność – kluby seniora <i>w tym dotacja</i>	183 624,33 zł <i>40 851,00 zł</i>	172 181,65 zł <i>40 848,78 zł</i>	93,77 <i>99,78</i>
85295	pozostała działalność – noclegownie, schroniska	26 300,00 zł	25 396,85 zł	96,57
85295	program „Wspieraj seniora” <i>w tym dotacja</i>	0,00 zł <i>23 030,00 zł</i>	0,00 zł <i>23 029,55 zł</i>	0 <i>100</i>
85295	Centrum Wolontariatu „Wkręceni w Pomoc”	12 099,00 zł	11 674,30 zł	95,76
85295	projekt „ <i>Nowe Perspektywy II</i> ” <i>w tym dotacja</i>	289 457,38 zł <i>240 929,38 zł</i>	289 457,38 zł <i>240 929,38 zł</i>	100
Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza				
85415	pomoc materialna dla uczniów <i>w tym: dotacja</i>	24 140,00 zł <i>14 140,00 zł</i>	17 310,40 zł <i>13 848,32 zł</i>	71,71 <i>97,94</i>
Dział 855 – Rodzina				
85504	wspieranie rodziny, <i>w tym: dotacja</i>	64 251,77 zł <i>0,00 zł</i>	62 723,64 zł <i>0,00 zł</i>	97,67 <i>0,00</i>
85508	współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	0,00 zł	0,00 zł	0
85510	współfinansowanie pobytu dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej	65 600,00 zł	58 614,03 zł	89,35

ZADANIA ZLECONE Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ				
85195	pozostała działalność (świadczeniobiorcy inni niż ubezpieczeni)	90,00 zł	90,00 zł	100,00
85228	specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób chorujących psychicznie	14 518,40 zł	14 516,40 zł	99,99
85501	świadczenia wychowawcze	16 085 763,50 zł	16 085 713,62 zł	100
85502	świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	2 790 054,77 zł	2 789 334,64 zł	97,97
85503	Karta Dużej Rodziny	1 055,32 zł	1050,88 zł	99,58
85504	wspieranie rodziny (program „Dobry start”)	1 240,00 zł	1 240,00 zł	100
85513	składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	20 389,94 zł	20 389,94 zł	100
ogółem:		22 162 234,25 zł	22 103 200,70 zł	99,73

3.3. Dochody zrealizowane w 2021 roku

W 2021 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach realizował dochody w obrębie następujących zadań, ujętych w poniższej tabeli:

tabela 9. Dochody zrealizowane przez Ośrodek w 2021 r.

l.p.	Zadanie	kwota dochodu
1.	zwrot kosztów utrzymania w domach pomocy społecznej, ponoszonych zastępczo przez Gminę Michałowice	0,00 zł
2.	odpłatność za wykonywane przez opiekunki usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób chorujących psychicznie (5%)	76 025,05 zł
3.	zwrot przez dłużników alimentacyjnych zaległości z tytułu wypłaconych świadczeń – ogółem:	114 678,81 zł
A	w tym do budżetu państwa	85 135,82 zł
B	w tym do budżetu gminy	29 542,99 zł
4.	zwrot do budżetu państwa nienależnie pobranych świadczeń	6 845,22 zł
5.	odsetki od nienależnie pobranych świadczeń	1 770,94 zł
6.	zwrot do budżetu gminy nienależnie pobranych świadczeń	2 781,55 zł
7.	odsetki od środków na rachunkach bankowych	135,83 zł
8.	wpływy z różnych opłat (5% obsługi KDR)	4,29 zł
9.	inne dochody	231,68 zł
ogółem (1+2+3+4+5+6+7+8+9):		202 473,37 zł
w tym do budżetu gminy (2+3b+5+6+7+8+9):		110 492,33 zł

Realizacja dochodów w 2021 roku zamknęła się kwotą **202 473,37 zł**, z czego do budżetu państwa przekazano kwotę **91 981,04 zł**, a do budżetu gminy **110 492,33 zł**.

Analiza tabeli nr 10, dotyczącej realizacji dochodów na przestrzeni lat 2016-2020 wskazuje znaczący wzrost wartości dochodów, zarówno w kwocie ogółem, jak i tych odprowadzanych do budżetu Gminy Michałowice w 2021 r. w stosunku do 2017 – odpowiednio o **201,83%** oraz **291,25%**.

tabela 10. Dochody zrealizowane przez Ośrodek w latach 2017 – 2021

l.p.	Zadanie	kwota dochodu				
		2017	2018	2019	2020	2021
1.	zwrot kosztów utrzymania w domach pomocy społecznej, ponoszonych zastępczo przez Gminę Michałowice	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
2.	odpłatność za wykonywane przez opiekunki usługi opiekuńcze	18 774,48 zł	20 912,50 zł	28 001,98 zł	38 431,09 zł	76 025,05 zł
3.	zwrot przez dłużników alimentacyjnych zaległości z tytułu wypłaconych świadczeń – ogółem:	59 586,95 zł	54 595,74 zł	42 141,37 zł	42 484,67 zł	114 678,81 zł
A	w tym do budżetu państwa	43 305,56 zł	42 105,10 zł	34 946,91 zł	34 112,96 zł	85 135,82 zł
B	w tym do budżetu gminy	16 281,39 zł	12 490,64 zł	7 194,46 zł	8 371,71 zł	29 542,99 zł
4.	zwrot do budżetu państwa nienależnie pobranych świadczeń (św. rodzinne i od 2016 r. św. wychowawcze)	18 740,90 zł	6 196,39 zł	8 001,17 zł	8 298,09 zł	6 845,22 zł
5.	odsetki od nienależnie pobranych świadczeń	1 302,40 zł	445,94 zł	1 543,92 zł	1 484,42 zł	1 770,94 zł
6.	zwrot do budżetu gminy nienależnie pobranych świadczeń	230,10 zł	0,00 zł	46,56 zł	0,00 zł	2 781,55 zł
8.	odsetki od środków na rachunkach bankowych	303,66 zł	369,26 zł	919,93 zł	247,98 zł	135,83 zł
9.	wpływy z różnych opłat (5% obsługi KDR)	0,00 zł	1,87 zł	3,31 zł	11,62 zł	4,29 zł
10.	inne dochody	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	33 514,63 zł	231,68 zł
ogółem (1+2+3+4+5+6+7+8):		98 938,49 zł	82 638,45 zł	80 658,24 zł	124 472,50 zł	202 473,37 zł
w tym do budżetu gminy:		36 892,03 zł	34 336,96 zł	37 710,16 zł	82 061,45 zł	110 492,33 zł

Rozdział II. Zadania zrealizowane przez Ośrodek w 2021 roku

4. System pomocy społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2021 roku objął wsparciem (świadczeniami bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę i źródło finansowania, w tym pracą socjalną) **224 rodziny**, w których żyło **528 osób** (w tym 157 dzieci), przy czym z pomocy finansowej i rzeczowej skorzystały **163 rodziny**, w których żyło **385 osób**.

Gminę Michałowice, według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r., zamieszkiwało **10 734 osoby**. Tym samym należy stwierdzić, iż **4,92%** ogółu mieszkańców gminy zostało objętych pomocą (a 3,59% ogółu mieszkańców w przypadku rodzin korzystających tylko ze wsparcia finansowego i rzeczowego).

Beneficjentami pomocy społecznej były głównie osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, osoby wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym.

Poniższa tabela (nr 11) obrazuje liczbę rodzin i osób w tych rodzinach objętych pomocą społeczną w latach 2015-2021. W tym miejscu należy zaznaczyć, iż po spadku w 2017 roku na skutek wprowadzenia w 2016 r. programu *Rodzina 500 plus*, na przestrzeni ostatnich czterech lat można obserwować wzrost w zakresie liczby rodzin objętych wsparciem – o **41 rodzin**, tj. **18,30%** w 2021 roku w stosunku do roku 2018.

tabela 11. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2015 – 2021

rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
liczba rodzin	233	266	220	183	207	206	224
liczba osób w rodzinach	709	706	546	460	539	515	528
w tym:							
liczba rodzin (same świadczenia pieniężne i rzeczowe)	163	153	141	134	148	147	163

W 2021 r., w ramach systemu pomocy społecznej, wydano **752 decyzje administracyjne**, kończące postępowania w sprawach dotyczących różnego rodzaju świadczeń, do których stosuje się przewidzianą w ustawie o pomocy społecznej procedurę. Świadczenia przyznawane są w formie pieniężnej lub niepieniężnej, na wniosek samej osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego lub innej osoby, za jej zgodą, w tym:

- 59 decyzji przyznających zasiłki okresowe, 3 decyzje zmieniające i 5 uchylających,
- 15 decyzji przyznających prawo do zasiłku stałego, 2 decyzje zmieniające,
- 35 decyzji przyznających świadczenie z pomocy społecznej w postaci usług opiekuńczych, 5 decyzji zmieniających, 2 uchylające prawo oraz 1 umarzająca postępowanie,
- 203 decyzje przyznających zasiłki celowe (60) oraz specjalne zasiłki celowe (143),
- 266 decyzji przyznających prawo do zasiłków celowych na zakup żywności w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”, 2 decyzje omawiające prawa do zasiłku celowego ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego oraz 43 decyzje uchylające i 44 decyzje zmieniające,
- 120 decyzji przyznających pomoc w postaci gorącego posiłku w szkołach, w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” oraz 20 uchylających ww. prawo,
- 1 decyzja przyznająca prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, 1 odmawiająca tego prawa,
- 2 decyzje w sprawie skierowania do domu pomocy społecznej,
- 4 decyzje o ustaleniu odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, 3 decyzje w sprawie zmiany odpłatności za pobyt,
- 2 decyzje przyznające prawo do schronienia,
- 4 decyzje przyznające zasiłek celowy ze względu na zdarzenie losowe,

- 21 decyzji przyznających prawo do stypendium szkolnego, 2 odmowne.

Pracownicy socjalni Ośrodka przeprowadzili **404** wywiady środowiskowe z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego (**72** wywiady pełne, **332** wywiady aktualizacyjne), w tym **253** z wykorzystaniem terminali mobilnych.

W 2021 roku średnio na jednego pracownika przypadało **ok. 135 wywiadów rocznie**, a każdy z pracowników miał pod swoją opieką **ok. 49 środowisk** (gospodarstw domowych), z którymi spotykał się wielokrotnie w celu świadczenia pomocy i wsparcia w zakresie rozwiązywania ich problemów.

Zgodnie z nowelizacją specustawy o *zapobieganiu, przeciwdziałaniu i zwalczaniu COVID-19*, przyznanie świadczeń, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, w szczególności osobie/rodzinie, która została poddana kwarantannie, w związku z podejrzeniem zakażenia lub domowej izolacji sanitarnej, nie wymagało przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego w dotychczasowej formie.

Ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej takich osób w takich sytuacjach oraz momentach kolejnych fal pandemii koronawirusa SARS-Cov-2 następowało na podstawie rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym oraz analizy niezbędnej dokumentacji (w tym zaświadczeń i oświadczeń), uzyskanej od osoby/rodziny ubiegającej się o pomoc lub informacji udostępnionych przez podmioty, o których mowa w art. 105 ustawy o pomocy społecznej.

Pomoc społeczna kierowana jest do osób lub rodzin dotkniętych różnymi dysfunkcjami. Najczęstszym powodem korzystania z pomocy społecznej w 2021 r. były długotrwała choroba, niepełnosprawność oraz ubóstwo. Kryterium dochodowe, uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej – **701 zł**,
- dla osoby w rodzinie – **528 zł**,
- kwota dochodu z 1 ha przeliczeniowego – **308 zł**.

4.1. Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach w 2021 r. należały:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy
- zasiłek celowy oraz specjalny zasiłek celowy.

W ramach realizacji zadań zawartych w art. 17 i art. 18 ustawy o *pomocy społecznej*, przyznano prawo do następujących świadczeń:

- **zasiłki stałe**

Zasiłek stały jest świadczeniem obligatoryjnym, przysługującym osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy z powodu niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym lub znacznym, spełniającym jednocześnie kryterium dochodowe. Jego maksymalna wysokość wynosi **645 zł**.

W 2021 roku Ośrodek, w ramach posiadanego planu w wysokości 139 221,30 zł, przyznał i wypłacił świadczenie z pomocy społecznej w formie zasiłku stałego **24 osobom** posiadającym orzeczenie o stopniu niepełnosprawności umiarkowanym i znacznym (w tym: 20 osobom z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, 2 osobom ze stopniem znacznym oraz 2 osobom z tytułu wieku), na łączną kwotę **139 174,92 zł** (w tym 109,62 zł w ramach środków własnych). Wypłacono ogółem **247** świadczeń. Zakładany plan wykonano na poziomie **99,97%**.

- **zasiłki okresowe**

Zasiłek okresowy to świadczenie o charakterze obligatoryjnym, przysługujące w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Przyznawany jest osobom i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego.

W roku ubiegłym świadczeniami w postaci zasiłków okresowych objętych było **41 rodzin**, w których żyły **72 osoby**. Wypłacono łącznie **350** świadczeń na ogólną kwotę **77 928,72 zł** (w tym środki własne 72,50 zł).

Zasiłki okresowe przyznawane były w szczególności z powodu bezrobocia (12 rodzin na kwotę 26 471 zł), długotrwałej choroby (4 rodziny na kwotę 3 565 zł) oraz niepełnosprawności (14 rodzin na kwotę 17 820 zł), inne (12 rodzin na kwotę 30 073 zł). Średnia kwota świadczenia 222,65 zł miesięcznie.

- **zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe**

Zasiłek celowy to świadczenie przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Do otrzymania zasiłku celowego uprawnione są również osoby i rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego bądź klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tego rodzaju przypadkach świadczenie to może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Z kolei specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających określone w ustawie kryterium dochodowe.

Pomoc w formie zasiłków celowych (w tym specjalnych zasiłków celowych) była przyznawana głównie na zakup żywności, lekarstw, odzieży, opału na zimę, zwrot kosztów leczenia oraz dofinansowanie do opłat za media czy zaległości w tym zakresie.

W 2021 roku tą formą pomocy objęto ogółem **120 rodzin**, w których żyły **233 osoby**, przy czym część środków była księgowana w ramach rozdziału 85214 – **79 990,46 zł**, a część w ramach rozdziału 85295, jako wkład własny w projekt „Nowe Perspektywy II”, gdzie 25 uczestnikom wypłacono zasiłki celowe oraz specjalne zasiłki celowe na ogólną kwotę **48 587,88 zł**.

W 2021 roku **4 rodzinom** wypłacono tą formę pomocy na ogólną kwotę **7 500 zł**, w związku ze zdarzeniem losowym, jakim były lokalne podtopienia w sierpniu ubiegłego roku. Ogółem w ramach tych dwóch rozdziałów wydatkowano kwotę **125 578 zł**.

Ponadto Ośrodek poniósł kwotę **1 193,94 zł**, jako pokrycie not księgowych wystawianych przez Gminę Kraków za pobyt naszego mieszkańca w Schronisku dla Osób Bezdomnych przy ul. Makuszyńskiego 19a.

4.2. Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń niepieniężnych zalicza się m.in.:

- pracę socjalną,
- poradnictwo specjalistyczne,
- usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- kierowanie do domów pomocy społecznej oraz opłacanie zastępczo kosztów pobytu,
- kierowanie do ośrodków wsparcia i mieszkań chronionych
- opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne

W 2021 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach realizował:

4.2.1. Praca socjalna

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy *o pomocy społecznej*, liczba pracowników socjalnych winna być proporcjonalna do liczby ludności gminy, „w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 tys. mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jednej pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących”.

W 2021 r. wskaźnik ten był realizowany, gdyż Ośrodek zatrudnił 6 pracowników socjalnych (liczba mieszkańców gminy na dzień 31.12.2021 r.: 10 734 osób), w tym 1 pracownika socjalnego zatrudnionego w związku z realizacją projektu „Poza Schematem – zmiana modelu funkcjonowania Ośrodka Pomocy Społecznej w Michałowicach”, finansowanego w całości ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Jednym z podstawowych zadań pracownika socjalnego jest wykonywanie pracy socjalnej, która stanowi obligatoryjne zadanie gminy (art. 17 ust. 1 pkt 10 ustawy *o pomocy społecznej*). Praca socjalna jest metodyczną działalnością ułatwiającą jednostkom, grupom, środowiskom adaptację w zmieniających się warunkach życia poprzez organizowanie dostępu do całego systemu usług umożliwiających w ostatecznym efekcie samodzielność życiową i godne uczestnictwo w życiu społecznym.

W 2021 roku wsparciem i pomocą w postaci pracy socjalnej, realizowanej zgodnie z nowym modelem funkcjonowania Ośrodka, objęto **62 rodziny**, w których żyło **160 osób**. Pracę z ww. rodzinami prowadziło 2 pracowników socjalnych w ramach Zespołu ds. pracy socjalnej i asysty rodzinnej, na podstawie skierowań do tej formy wsparcia przez pracowników socjalnych prowadzących postępowanie administracyjne lub zgłoszeń samych osób/rodzin. Praca socjalna miała na celu wzmocnienie osoby/rodziny w poradzeniu sobie z trudną sytuacją osobistą, poprzez wsparcie w uruchomieniu jej indywidualnych możliwości i zasobów. Ponadto praca socjalna była świadczona m.in. w zakresie wspierania w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji (pomoc w wypełnianiu wniosków, informowanie o uprawnieniach, pomoc w ustaleniu niepełnosprawności), poradnictwa wychowawczego, rodzinnego i zawodowego. Opracowano **39 diagnoz** sytuacji osób/rodzin objętych pracą socjalną oraz **32 plany pomocy**. Najczęstszymi obszarami, nad którymi pracownicy socjalni pracowali z rodzinami były: przemoc domowa, alkoholizm, wyuczona bezradność oraz niewydolność wychowawcza.

4.2.2. Specjalistyczne poradnictwo

Poradnictwo specjalistyczne prowadzone było w ramach Punktu Wsparcia Rodziny w Michałowicach, który funkcjonuje w strukturze organizacyjnej Ośrodka.

W roku ubiegłym z poradnictwa specjalistycznego świadczonego przez specjalistów (psychologa, psychoterapeuty oraz prawników) skorzystało ogółem **87 osób**, w tym **23 osoby tylko w sprawach dotyczących przemocy domowej (217 porad)**, natomiast w przeliczeniu na liczbę rodzin – **80 rodzin, wychowujących 82 dzieci**. Poniższa tabela obrazuje liczbę rodzin, które korzystały ze specjalistycznego poradnictwa na przestrzeni ostatnich 8 lat.

Liczba konsultacji i porad w ramach specjalistycznego poradnictwa w 2021 r. przedstawia się następująco:

- porady i konsultacje psychologiczne (w tym psychoterapia) – **580 godz.**,
- porady prawne, w tym w zakresie prawa rodzinnego – **60 godz.**

Z uwagi utrzymujący się stan pandemii koronawirusa SARS-Cov-2, wsparcie to było realizowane przez okres 6 miesięcy (1 stycznia do 31 maja 2021 r. oraz od 1 grudnia do 31 grudnia 2021 r.) telefonicznie lub za pośrednictwem innych dostępnych środków komunikacji elektronicznej.

tabela 12. Liczba rodzin z małoletnimi dziećmi, które skorzystały z pomocy specjalistów Punktu w latach 2014 – 2021

rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
liczba rodzin	47	33	35	100	86	53	64	80
liczba małoletnich dzieci w rodzinach	87	56	75	198	156	101	96	82

4.2.3. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osoby, z tym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób chorujących psychicznie

W roku 2021 usługami opiekuńczymi, świadczonymi przez opiekunki środowiskowe, objęte były – w różnym okresie i wymiarze – **24 osoby**. Udzielono **11 115 świadczeń (godzin usług)**, a wydatki Gminy z tego tytułu wyniosły **266 353,88 zł**. Należy zaznaczyć, iż w dalszym ciągu obserwuje się wzrost w zakresie liczby osób objętych tą formą pomocy, liczby godzin świadczonych usług oraz kosztów realizowanego zadania.

Koszt ogólny jednej godziny usług opiekuńczych w 2021 roku wynosił 15,50 zł. Odpłatność z tytułu świadczenia tej formy pomocy ponosiły **22 osoby**, 2 osoby uprawnione były do nieodpłatnej pomocy z uwagi na swój dochód poniżej kryterium dochodowego.

W 2021 roku nie realizowano specjalistycznych usług opiekuńczych jako zadania własnego gminy. Realizowano natomiast specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób chorujących psychicznie, jako zadanie zlecone z administracji rządowej (finansowane w całości z budżetu państwa). Tą formą pomocy objęta była **1 osoba** (zrealizowano **416 świadczenia – godziny usługi**), a wydatkowano kwotę **14 516,40 zł**.

tabela 13. Realizowanie usług opiekuńczych w latach 2016 – 2021

rok	liczba osób objętych usługami	liczba godzin	środki poniesione na zadanie	liczba osób ponoszących odpłatność	kwota odpłatności przekazana na dochody
2016	9	4 756	75 496,65 zł	8	7 884,08 zł
2017	16	7 160	120 570,78 zł	15	18 774,48 zł
2018	14	8 149	143 977,83 zł	12	20 912,50 zł
2019	15	8 372	177 781,97 zł	16	28 001,98 zł
2020	17	7 561	164 867,08 zł	15	38 431,09 zł
2021	24	11 115	266 353,88 zł	22	76 025,05 zł

Usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi były realizowane zgodnie z wytycznymi Wojewody Małopolskiego w zakresie zachowania zasad reżimu sanitarnego, w związku z pandemią koronawirusa Sars-Cov-2, a sytuacja zdrowotna usługobiorców oraz opiekunek środowiskowych na bieżąco monitorowana.

4.2.4. Kierowanie i ponoszenie odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej

W sytuacji, kiedy usługi opiekuńcze są niewystarczające, to za zgodą osoby można ją skierować do domu pomocy społecznej, o profilu odpowiednim do wieku, stanu zdrowia, rodzaju choroby lub zaburzeń osoby.

W 2021 roku w domach pomocy społecznej przebywało w roku ubiegłym **9 osób**, w tym:

- 3 osoby w Domu Pomocy Społecznej w Batowicach,
- 1 osoba w Domu Pomocy Społecznej w Konarach,
- 3 osoby w Domu Pomocy Społecznej w Więckowicach,
- 2 osoby w Domu Pomocy Społecznej w Karniowicach,

a wydatki w tym zakresie wyniosły **322 134,13 zł**. Pełen koszt odpłatności, w zależności od typu domu pomocy społecznej, kształtował się w granicach 4 452 zł – 4 909 zł, natomiast Gmina ponosiła zastępczo odpłatność w wysokości ok. 3 000 zł miesięcznie (wydatki poniesione przez Ośrodek stanowią uzupełnienie odpłatności mieszkańców).

Należy podkreślić, iż w 2021 r. nastąpił wzrost średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej o średnio ok. 450 zł miesięcznie, przy jednoczesnym braku podstawy do zwiększenia wysokości ponoszonej przez danego mieszkańca odpłatności w tym zakresie (waloryzacja rent i emerytur poniżej 10% ustawowego kryterium dochodowej, tj. 70,10 zł dla osoby samotnej). Ponadto obserwuje się systematyczny wzrost wydatków ponoszonych zastępczo przez Gminę z tytułu odpłatności za pobyt w DPS w porównaniu do lat ubiegłych. Szczegółowe dane w tym zakresie zawiera tabela nr 14.

tabela 14. Liczba osób z terenu gminy Michałowice przebywających w domach pomocy społecznej latach 2014-2021

rok	liczba skierowanych i umieszczonych w dps	kwota odpłatności ponoszona przez gminę
2014	7	144 701,70 zł
2015	7	145 184,61 zł
2016	5	144 521,00 zł
2017	6	147 733,50 zł
2018	9	265 589,27 zł
2019	10	327 658,08 zł
2020	11	338 633,59 zł
2021	9	322 134,13 zł

4.2.5. Inne świadczenia niepieniężne

- **składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej i niektóre świadczenia rodzinne**

Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych nakłada na ośrodek pomocy społecznej obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały, świadczenie pielęgnacyjne oraz dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

W roku 2021 Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne za **22 osoby pobierające zasiłek stały** (217 świadczeń) na kwotę **12 078,12 zł**. Środki na realizację tego zadania pochodziły z budżetu Wojewody Małopolskiego (11 492,05 zł) i budżetu Gminy (586,07 zł), zabezpieczając rytmiczną opłatę składek. Przekazaną dotację wydatkowano w **99,77%**.

- **sprawienie pogrzebu**

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej i Uchwałą nr XIV/81/2015 Rady Gminy Michałowice z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie ustalenia sposobu sprawienia pogrzebu przez Gminę Michałowice Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach jest zobowiązany do sprawienia pogrzebu osobom zmarłym zamieszkałym lub przebywającym na terenie naszej gminy, nie posiadającym osób zobowiązanych do ich pochowania, lub gdy osoby zobowiązane nie mają możliwości do ich pochowania.

W 2021 r. nie sprawiono pogrzebu żadnej osobie.

- **ponoszenie odpłatności za pobyt w schronisku dla bezdomnych**

Schronisko dla bezdomnych jest całodobową placówką oferującą schronienie osobom nie posiadającym własnego miejsca zamieszkania, mającym status osoby bezdomnej. Warunkiem skierowania takiej osoby do schroniska jest deklaracja osoby bezdomnej do podjęcia stałej współpracy, poprzez zawarcie porozumienia lub kontraktu socjalnego, na rzecz wyjścia z bezdomności i unormowania swojej sytuacji osobistej i finansowej.

W ramach zadania sfinansowano pobyt **2 osób bezdomnych** (dla których nasza gmina była miejscem ostatniego zameldowania), w okresie styczeń – grudzień 2021 r. w Schronisku dla Osób Bezdomnych w Dębskiej Woli, prowadzonym przez Stowarzyszenie „Arka Nadziei” z siedzibą w Kielcach oraz Schronisku z usługami opiekuńczymi w Nizinach 66a, 28-142 Tuczępy, wydatkując kwotę ogółem **25 396,85 zł**.

Ośrodek poniósł również wydatki w wys. 1 193,94 zł, jako pokrycie not księgowych, wystawianych przez Gminę Kraków za pobyt 1 osoby bezdomnej w Schronisku dla Osób Bezdomnych przy ul. Makuszyńskiego 19 (koszty poniesione w ramach rozdziału 85214 – zasiłki i pomoc w naturze, sytuacja opisana na str. 17 niniejszego sprawozdania).

5. System świadczeń dla rodzin

5.1. Świadczenia rodzinne oraz zasiłek dla opiekuna

W ramach realizacji świadczeń rodzinnych, zgodnie z ustawą z dnia 23 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów w roku 2021 wypłacono kwotę **2 431 924 zł** oraz opłacono składki na ubezpieczenie społeczne w kwocie **161 934 zł** (ustawa o świadczeniach rodzinnych), a także składki na ubezpieczenie społeczne od wypłaconych zasiłków dla opiekunów w kwocie **2 047 zł**. Ogółem w ramach rozdziału 85502 wydatkowano kwotę (wraz z kosztami obsługi) **2 789 334,64 zł**, realizując plan w 99,97%.

Łącznie ze świadczeń rodzinnych w postaci zasiłku rodzinnego oraz dodatków, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia rodzicielskiego, świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku dla opiekuna oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego skorzystało w ubiegłym roku **436 rodzin** (jedna rodzina może korzystać z kilku rodzajów świadczeń), w tym:

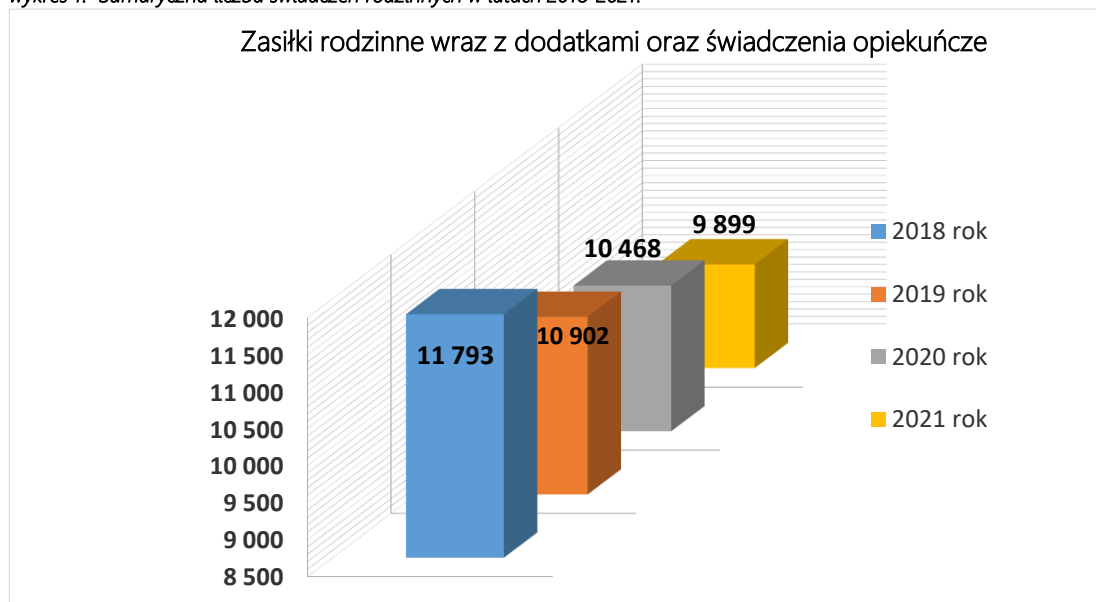
- z zasiłków rodzinnych z dodatkami – **229 rodzin**,
- z zasiłków pielęgnacyjnych – **160 rodzin**,
- ze świadczeń pielęgnacyjnych – **46 rodzin**,
- z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka – **51 rodzin**,
- ze świadczenia „Za życiem” – **2 rodziny**,
- ze świadczenia rodzicielskiego – **28 rodzin**,
- z zasiłku dla opiekuna – **1 rodzina**,
- ze specjalnego zasiłku opiekuńczego – **3 rodziny**.

Poniższa tabela (nr 15) oraz wykres (nr 1) przedstawiają szczegółowo opisywane tendencje w zakresie świadczeń rodzinnych, na przestrzeni lat 2018 – 2021.

tabela 15. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami oraz świadczenia opiekuńcze w latach 2018 – 2021

zasiłki rodzinne i dodatki	2018		2019		2020		2021	
	liczba świadcz.	kwota (zł)	liczba świadcz.	kwota (zł)	liczba świadcz.	kwota (zł)	liczba świadcz.	kwota (zł)
1. zasiłki rodzinne	6 729	755 068	5 958	659 594	5 276	595 197	4736	533 171
2. dodatki do zasiłków – z tytułu:	2 788	351 642	2 595	334 142	2 770	339 017	2577	311 300
2.1 urodzenia dziecka	26	24 242	27	25 747	20	19 101	19	17 439
2.2 urlopu wychowawczego	244	95 378	251	97 258	234	86 600	206	78 869
2.3 samotnego wychowywania dziecka	165	32 337	174	33 233	204	39 910	167	32 711
2.4 kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	334	34 519	317	31 556	277	27 409	228	24 400
2.5 rozpoczęcia roku szkolnego	397	37 811	338	31 243	317	30 385	278	26 105
2.6 podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania	787	51 567	688	44 261	864	57 144	789	52 687
2.7 wychowywania w rodzinie wielodzietnej	835	75 787	800	70 844	854	78 477	890	79 089
3. jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka	69	69 000	62	62 000	59	59 000	54	54 000
4. świadczenia rodzicielskie	204	188 196	150	136 477	152	142 362	183	169 364
5. zasiłki pielęgnacyjne	1688	266 773	1 754	332 365	1 765	379 607	1 810	390 670
6. świadczenia pielęgnacyjne	276	404 651	348	545 742	402	725 708	483	948 939
7. zasiłek dla opiekuna	24	12 880	24	14 880	16	9 920	12	7 740
8. spec. zasiłek opiekuńczy	15	7 732	11	6 520	28	17 153	27	16 740
razem (w.1-w.8)	11 793	2 055 942	10 902	2 091 720	10 468	2 267 964	9 982	2 431 924

wykres 1. Sumaryczna liczba świadczeń rodzinnych w latach 2018-2021.

wykes 2. Jednorazowe zapomoga z tytułu urodzenia dziecka tzw. „becikowe” w latach 2014 – 2021

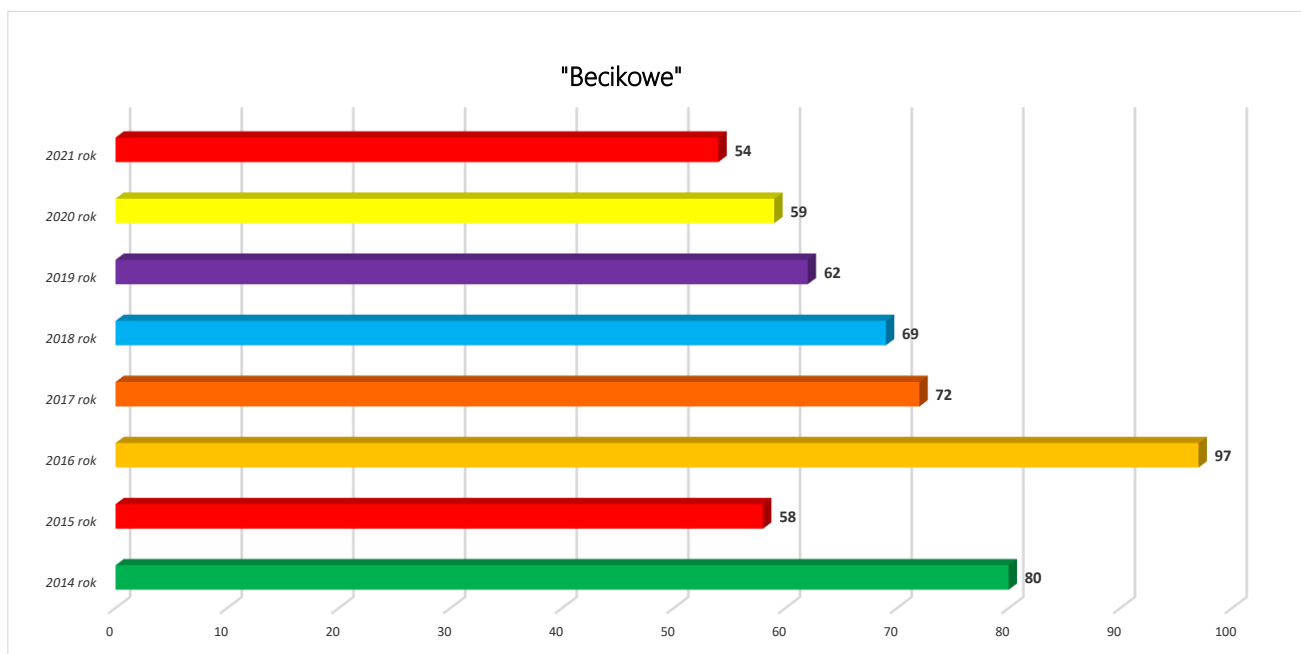

tabela 16. Dane statystyczne za 2021 r.

l.p.	wyszczególnienie	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1	liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	299	331	336	331	342	341	352	349	348	351	273	282
2	liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny, w tym:	149	183	188	186	196	196	198	201	196	198	102	117
2.1	w tym na 1 i 2 dziecko	149	183	188	186	196	196	198	201	196	198	102	117
2.2	w tym na 3 dzieci	43	51	52	50	55	55	55	57	56	57	27	37
2.3	w tym na 4 i więcej dzieci	12	14	15	14	15	14	14	14	14	16	8	10

Ponadto za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne w przypadkach przewidzianych ustawą o świadczeniach rodzinnych zostały opłacone składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

tabela 17. Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w 2021 roku

l.p.	rodzaj świadczenia	liczba świadczeń	wydatki
1	składki na ubezpieczenie zdrowotne za os. otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne	113	19 609
2	składki na ubezpieczenie społeczne za os. otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne	352	157 668
3	składki na ubezpieczenie społeczne za os. otrzymujące zasiłek dla opiekuna	12	2 047
4	składki na ubezpieczenie społeczne za os. otrzymujące specjalny zasiłek opiekuńczy	25	4 266
5	składki na ubezpieczenie zdrowotne za os. otrzymujące specjalny zasiłek opiekuńczy	14	781
razem		516	184 371

tabela 18. Ilość wydanych w 2021 r. decyzji administracyjnych.

l.p.	wyszczególnienie	liczba
1	ogólna liczba decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych	536

1.1	decyzje przyznające	363
1.2	decyzje zmieniające oraz inne zdarzenia mające wpływ na ustalenie prawa (np. weryfikacja dochodu)	115
1.3	decyzje odmowne	58

W 2021 roku Ośrodek prowadził postępowanie administracyjne w zakresie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, w wyniku których odzyskał świadczenia nienależnie pobrane na łączną kwotę **13 222,39 zł** (**8 426,77 zł** świadczenia nienależnie pobrane, **1 743,96 zł** odsetki od świadczeń nienależnie pobranych).

5.2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w roku 2021 prawo do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego miało **14 rodzin**, w których wychowywało się **18 dzieci**, tj. **osób uprawnionych**, a w całym zakończonym 2021 roku wypłacono **221 świadczeń** z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę **104 300 zł**.

Ponadto należy zaznaczyć, iż w przypadku świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w stosunku do roku 2008 (wejście w życie ustawy), zaobserwować można wyrównany poziom liczby rodzin, wyrównany poziom w liczbie osób uprawnionych objętych ww. świadczeniami, (spadek w obu przypadkach o ok. 9 punktów procentowych) wzrost liczby wypłaconych świadczeń (wzrost o 406,63 %), a co za tym idzie również spadek wzrost przeznaczonych na ten cel (o 272,84 %).

tabela 19. Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego w latach 2008-2021

Rok	liczba rodzin	liczba osób	liczba wypłaconych świadczeń	kwota wypłaconych świadczeń (w zł)
X – XII 2008 (wejście w życie ustawy)	17	27	81	25 650
2009	14	23	352	112 150
2010	19	30	393	131 500
2011	23	39	399	140 800
2012	25	40	509	185 893
2013	25	40	504	193 080
2014	28	33	513	218 300
2015	29	43	537	235 700
2016	28	44	541	235 546
2017	24	40	485	213 000
2018	17	26	315	142 400
2019	15	24	278	131 600
2020	16	26	286	133 900
2021	14	18	221	104 300
% (2021-2008)	spadek 11,62 %	spadek 13,14 %	spadek o 272,84 %	wzrost o 406,63 %

tabela 20. Liczba rodzin pobierających w 2021 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Wyszczególnienie	Miesiące											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego	13	14	14	14	14	14	14	14	14	11	11	11

tabela 21. Ilość wydanych decyzji administracyjnych z funduszu alimentacyjnego w 2021 roku

l.p.	wyszczególnienie	liczba
1	ogólna liczba decyzji administracyjnych w sprawach funduszu alimentacyjnego	14
1.1	decyzje przyznające	13
1.2	decyzje odmowne	0
1.3	decyzje w sprawie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnych	1
1.4	decyzje w sprawie ustalenia dłużnikom należności do zwrotu	0
1.5	decyzje o pozostawieniu sprawy bez rozpatrzenia	2
1.6	decyzja w sprawie rozłożenie zaległości alimentacyjnych na raty	0
1.7	decyzje w sprawie uchylenia świadczeń z funduszu alimentacyjnego	1
2	liczba decyzji ostatecznych wydanych przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze	0

W 2021 roku Ośrodek prowadził postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych zameldowanych na terenie gm. Michałowice, jak i poza jej granicami. Ogólne zadłużenie **45 dłużników** z tytułu otrzymanych przez osoby uprawnione świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Gmina Michałowice jest organem właściwym wierzyciela lub organem właściwym dłużnika, a także wypłacanej zaliczki alimentacyjnej wyniosło **2 459 720,40 zł** z czego Skarbowi Państwa przypada kwota **1 736 132,76 zł**, w tym odsetki w kwocie **695 756,25 zł**.

W wyniku skutecznej egzekucji (z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczek alimentacyjnych) została zwrócona kwota w wysokości **114 678,81 zł** (zaliczka alimentacyjna wyniosła **13,91 zł**, fundusz alimentacyjny **114 664,90 zł**, odsetki wyniosły **40 824,79 zł**), z czego zwrotu do Skarbu Państwa przypadła kwota **85 135,82 zł**.

5.3. Świadczenia wychowawcze (program Rodzina 500 plus)

W 2021 roku wpłynęło do tut. Ośrodka **1 980 wniosków** o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego z programu *Rodzina 500 plus*, z czego **363** wniosków złożonych w wersji papierowej, a **1 617** wniosków złożonych drogą elektroniczną. W 2021 roku odnotowano 95 wniosków złożonych niezgodnie z właściwością miejscową, które przesłaliśmy do organu właściwego. Wydano 1 762 informacji przyznających prawo do świadczenia wychowawczego oraz 1 decyzję odmowną.

Ponadto **23 wnioski** zostało przekazane Wojewodzie Małopolskiemu celem rozstrzygnięcia czy w danej sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (dotyczy wniosków w sytuacji gdy członek rodziny przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego).

W sumie w ramach programu *Rodzina 500 plus* tut. Ośrodek wypłacił **1 815** rodzinom z terenu naszej Gminy **32 059 świadczeń** na kwotę **15 948 986,19 zł**, a ogółem, z kosztami obsługi wydatkowano kwotę **16 085 713,62 zł** (wykonano 100% planu). Był to szósty i jednocześnie ostatni rok realizacji programu, gdyż w styczniu 2022 r. zadanie to przeszło do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Tabela nr 22 przedstawia dane dotyczące realizacji świadczeń wychowawczych od początku funkcjonowania programu *Rodzina 500 plus*. To co można zaobserwować to tendencję rosnącą w zakresie zarówno liczby rodzin korzystających ze świadczeń (w tym liczby dzieci w rodzinach) o **1 068** w 2021 r. w porównaniu do 2016 r., jak również liczby wypłaconych świadczeń o **20 860** w 2021 r. w porównaniu do 2016 r. Jest to związane z faktem „uwolnienia kryterium” w 2019 roku, czyli możliwości przyznawania świadczenia na każde dziecko, bez względu na dochód rodziny.

tabela 22. Świadczenie wychowawcze w latach 2016 – 2021

lp.	Świadczenia wychowawcze – program <i>Rodzina 500 plus</i>	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1.	liczba wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, w tym:	1 004	1 073	1 074	1 762	272	1 980
1.1	złożonych w formie papierowej	729	735	668	644	118	363
1.2	złożonych w formie elektronicznej	275	342	406	1 118	154	1 617
1.3	złożone wnioski niezgodne z właściwością	12	46	30	84	13	95
1.4	wnioski przekazane w ramach koordynacji	6	13	12	23	4	23
2	liczba rodzin	940	1 059	1 063	1 655	1 664	1 815
3	liczba dzieci w rodzinach	1 919	2 105	2 136	2 631	2 788	2 987
4.	liczba wypłaconych świadczeń	11 199	15 485	15 026	22 557	31 069	32 059
5.	liczba decyzji odmownych	25	24	23	2	2	1

Świadczenia z Programu *Rodzina 500 plus* w 2021 roku przyznawane były w ramach ostatniego, trwającego nadal okresu zasiłkowego 2021/2022 realizowanego przez GOPS w Michałowicach. Od 1 stycznia 2022 r. wnioski w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego na kolejny okres zasiłkowy są przyjmowane i wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

5.4. Świadczenie „Za życiem”

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o *wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin* wprowadziła wypłatę jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Wysokość jednego świadczenia wyniosła **4 000 zł**, a liczba kobiet/rodzin którym je przyznano – **2 rodziny**.

5.5. Świadczenie „Dobry start”

W 2021 r., na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” (Dz. U. z 2021 r., poz. 1092), zadanie związane z prowadzeniem postępowania w sprawie ustalania prawa do świadczenia „Dobry Start” przejął od gmin Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W styczniu 2021 r. Ośrodek wypłacił kwotę **1 240 zł**, przyznając świadczenie na **4 uczniów szkół podstawowych** (po 300 zł), po rozpatrzeniu 3 wniosków, które zostały złożone w 2020 r.

5.6. Karta Dużej Rodziny

Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o *Karcie Dużej Rodziny* określa zasady realizacji ogólnopolskiego programu zniżek dla rodzin z minimum trójką dzieci, pn. „Karta Dużej Rodziny”. Służy on ułatwieniu rodzinom

wielodzietnym dostępu do instytucji kultury, aktywnego wypoczynku oraz obniżenia codziennych kosztów funkcjonowania.

Do korzystania z programu uprawnieni są członkowie rodziny wielodzietnej, przez którą należy rozumieć rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mieli lub mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

- do ukończenia 18. roku życia,
- do ukończenia 25. roku życia – w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wniosek o przyznanie Karty składa się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny wielodzietnej, a Kartę przyznaje wójt gminy, informując o przysługujących uprawnieniach. Może on również upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu lub kierownika/dyrektora jednostki organizacyjnej do przyznania Karty.

W roku 2021 przyjęto do realizacji **99 wniosków**, liczba przyznanych kart wyniosła **273 karty**, z czego rodzicom przyznano **125 kart**, a małoletnim dzieciom **148 kart**. Wydatki poniesione na realizację ustawy przez Ośrodek kształtowały się na poziomie **1 050,88 zł**. Wykonano plan na poziomie 99,58%.

tabela 23. Informacje dotyczące konkursów ofert prowadzonych w 2021 r.

koszt realizacji ustawy			
nazwa pozycji	01.01-28.02.2021	01.03-08.06.2021	09.06-31.12.2021
wniosek o dodanie rodziny	14,21 zł	14,70 zł	17,00 zł
wniosek o dodanie rodziny dla rodzin składających się wyłącznie z rodziców	5,58 zł	5,77 zł	17,00 zł
wniosek o uzupełnienie rodziny	2,86 zł	2,98 zł	4,00 zł
wniosek o dodanie nowej osoby	2,86 zł	2,98 zł	4,00 zł
wniosek o duplikat	1,44 zł	1,49 zł	2,00 zł
wniosek o nową Kartę dla osoby, która już była posiadaczem	2,86 zł	2,98 zł	4,00 zł
wydanie decyzji stwierdzającej utratę prawa do posiadania Karty lub przyznanie Karty z naruszeniem przepisów ustawy	2,86 zł	2,98 zł	4,00 zł
wniosek o przyznanie dodatkowej formy Karty Dużej Rodziny	1,44 zł	1,49 zł	4,00 zł

6. Realizacja programów i projektów

6.1. Pomoc udzielana w ramach wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu”

W 2021 r. Gmina Michałowice realizowała ustanowiony uchwałą nr 140 z dnia 19 października 2018 r. wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023, który zakłada finansowe wsparcie gminy w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym, określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy o pomocy społecznej. Stanowił on kontynuację wieloletniego programu wspierania gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Rada Gminy Michałowice przyjęła dwie nowe uchwały regulujące realizację niniejszego zadania:

- uchwała nr III/14/2018 Rady Gminy Michałowice z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków gminy na pomoc realizowana w ramach zadań własnych, w postaci zakupu posiłków lub

produktów żywnościowych (świadczenia rzeczowe) dla osób i rodzin, których dochód na osobę w rodzinie przekracza kwotę kryterium dochodowego, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej, a którym to, pomimo przekroczenia kryterium, przyznano ww. wsparcia;

- uchwała nr V/29/2019 Rady Gminy Michałowice z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego gminnego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu na terenie gminy Michałowice na lata 2019 – 2023”

Całkowity koszt realizacji Programu wyniósł **224 720,30 zł**, z czego środki własne Gminy stanowiły kwotę **63 720,30 zł (28,36 %)**, a dotacja z budżetu Wojewody Małopolskiego **161 000,00 zł (71,64 %)**. Środki na realizację Programu Ośrodek wykorzystał w **100%**.

Środki w ramach programu zostały wydatkowane na:

- pomoc w formie gorącego posiłku (w tym wydawanego w ramach programu osłonowego) **91 524,30 zł***,
- pomoc w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup posiłku lub żywności – **133 196,00 zł**.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach wykonywał zadania wynikające z realizacji Programu poprzez zapewnienie dożywiania dzieci w szkołach realizujących obowiązek szkolny na terenie gminy oraz szkołach na terenie innych gmin, a także przyznawanie zasiłków celowych na zakup żywności i pomocy rzeczowej w formie artykułów żywnościowych.

Z analizy danych dot. programu „Posiłek w szkole i w domu”, ogółem pomocą w ramach Programu objęto w 2021 roku: **223 mieszkańców** gminy Michałowice, w tym:

- **38 dzieci** do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej,
- **70 uczniów** do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej,
- **119 osób**, którym przyznano pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej,
- **11 uczniów** objętych pomocą w postaci dożywiania wyłącznie w ramach programu osłonowego,

przy czym 15 osób zmieniło w ciągu roku status z dzieci na uczniów lub z uczniów na osoby dorosłe i tym samym zostało policzone podwójnie.

Osoby objęte Programem skorzystały w 2021 r. z następujących form wsparcia:

- dożywianie dzieci i uczniów w przedszkolach i szkołach – **80 osób** oraz dodatkowo **11 osób** w ramach gminnego programu osłonowego; liczba wydanych posiłków **8 604 obiady**, koszt: **92 630 zł***;
- zasiłki celowe na zakup żywności – **142 osoby**, którym decyzją przyznano świadczenie; liczba świadczeń: **988 zasiłków**, koszt **133 196 zł**.

* Różnica pomiędzy środkami wydatkowanymi na pomocy w formie gorącego posiłku (w tym wydawanego w ramach programu osłonowego) a kosztem wydawanych posiłków w wysokości 1 105,70 zł wynika z podwójnie opłaconej faktury w grudniu 2020 roku, ww. kwota została zwrócona na konto Ośrodka w kolejnym roku budżetowym.

W 2021 roku w trzech Zespołach Szkół w Raciborowicach, Michałowicach oraz Więclawicach prowadzono dożywianie w postaci gorącego posiłku – dwudaniowego obiadu. Zadanie to było przez firmy:

- Szkoła Podstawowa w Michałowicach – firma **Pracownią Smaku Mateusz Samborek, Drożyska 43, Kraków 31-998**
- Szkoła Podstawowa w Raciborowicach oraz Szkoła Podstawowa w Więclawicach Starych – **Firma Handlowa „Oliwia” Szadkowska Magdalena, os. Kalinowe 14/54, 31-814 Kraków**.

Tym samym Gmina Michałowice spełniała wymóg prowadzenia dożywiania w postaci gorącego posiłku we wszystkich szkołach na terenie gminy.

Poniższa tabela obrazuje liczbę dzieci i uczniów objętych pomocą oraz placówki oświatowe (gminne i pozagminne), w których była ona realizowana w 2021 r.

tabela 24. Dożywianie dzieci i uczniów realizowane w 2021 r.

l.p.	nazwa placówki	koszt posiłku (w zł) I półrocze/ II półrocze	rodzaj posiłku	liczba dzieci I półrocze/ II półrocze	program osłonowy I półrocze/ II półrocze
Szkoły gminne					
1.	Szkoła Podstawowa im. J. Pawła II w Michałowicach	9,00/11,50	pełny obiad	18/16	3/2
2.	Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Michałowicach	10,50/13,50	pełny obiad	5/8	0/0
3.	Szkoła Podstawowa im. J. Długosza w Raciborowicach	11,00	pełny obiad	7/6	2/1
4.	Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Raciborowicach	10,00	pełny obiad	6/3	0/0
5.	Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Więclawicach Starych	11,00	pełny obiad	10/8	2/3
6.	Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Więclawicach	10,00	pełny obiad	2/4	1/1
Szkoły pozagminne					
1.	Zespół Szkół Specjalnych nr 4 w Krakowie	6,50	pełny obiad	1/0	0/0
2.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy pn. „Centrum Autyzmu i Całościowych Zaburzeń Rozwoju” w Krakowie	6,00	pełny obiad	1/1	0/0
3.	Przedszkole „Baśniowa Kraina” w Woli Zachariaszowskiej	8,90/9,90-10,00	pełny obiad	1/2	0/0
4.	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy Rusinów	6,00	pełny obiad	1/0	0/0
5.	Szkoła Podstawowa im. J. Piłsudskiego w Woli Zachariaszowskiej	10,50/13,00	pełny obiad	2/1	1/1
6.	Zespół Szkół im. Komisji Edukacji Narodowej w Tymbarku	4,40	pełny obiad	1/0	0/0
7.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. św. Jadwigi Królowej w Naramie	9,50/10,00-10,40	pełny obiad	2/1	0/0
8.	Państwowe Liceum Sztuk Pięknych w Nowym Wiśniczu	6,00	pełny obiad	0/1	0/0
9.	Przedszkole Samorządowe nr 90 (ul. Księdza Władysława Gurgocza 1, 31-537 Kraków)	6,00	pełny obiad	0/1	0/0
10.	Szkoła Podstawowa nr 10 im. Marii Skłodowskiej-Curie (ul. Blachnickiego 1, 31-535 Kraków)	14,00	pełny obiad	0/3	0/0
11.	Technikum żywienia i usług gastronomicznych w Zespole Szkół Zawodowych Nr 2 im. Studenckiego Komitetu Solidarności (os. Szkolne 18, 31- 977 Kraków)	11,00	pełny obiad	0/1	0/0
12.	XVI Liceum Ogólnokształcące im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego (os. Willowe 1 31-901 Kraków)	13,00	pełny obiad	1/0	0/0
13.	Technikum Łączności Nr 14 w ZS Łączności w Krakowie (ul. Monte Cassino 31 30-337 Kraków)	8,00	pełny obiad	0/0	0/1
14.	Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Widomej	10,00	pełny obiad	3/3	0/0
15.	Publiczne Salezjańskie Liceum Ogólnokształcące w Krakowie	13,00	pełny obiad	1/1	0/0
16.	Szkoła Podstawowa nr 95 im. Władysława Broniewskiego (ul. Wileńska 9, 31-413 Kraków)	11,00	pełny obiad	0/2	0/0
17.	Akademia Przedszkolaka w Wysiołku Luborzyckim	6,80	pełny obiad	1/0	0/0
Liczba dzieci i uczniów objętych programem w całym okresie sprawozdawczym				88	11

6.2. Prowadzenie Klubu Senior+ „Przestrzeń Seniora” oraz Klubu Senior+ „Zawsze Młodzi” w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021 – 2025

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach odpowiadał za funkcjonowanie dwóch ośrodków wsparcia dziennego pobytu, tj. **Klubu Senior+ „Przestrzeń Seniora” w Masłomiącej**, dysponującego 25 miejscami oraz **Klubu Senior+ „Przestrzeń Seniora” w Masłomiącej**, dysponującego 20 miejscami. Działalność obu Klubów była współfinansowana ze środków budżetu Gminy Michałowice oraz środków budżetu państwa w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021– 2025.

W 2020 roku, w związku ze zmianą przepisów prawa, Rada Gminy Michałowice podjęła w dniu 30 stycznia 2020 r. dwie uchwały (nr XIX/134/2020 oraz XIX/135/2020) w sprawie utworzenia na terenie Gminy Michałowice jednostek organizacyjnych pomocy społecznej dziennego pobytu, tj. ośrodków wsparcia w formie klubu samopomocy i połączenia ich z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Michałowicach. Tym samym oba kluby seniora znalazły się w strukturze organizacyjnej Ośrodka i jednocześnie jeden z pracowników Ośrodka, jako osoba posiadająca wszystkie kwalifikacje, określone w art. 122 ustawy o pomocy społecznej, został ich kierownikiem.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach odpowiadał za funkcjonowanie dwóch ośrodków wsparcia dziennego pobytu, tj. **Klubu Senior+ „Przestrzeń Seniora” w Masłomiącej**, dysponującego 25 miejscami oraz **Klubu Senior+ „Przestrzeń Seniora” w Masłomiącej**, dysponującego 20 miejscami. Działalność obu Klubów była współfinansowana ze środków budżetu Gminy Michałowice oraz środków budżetu państwa w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021 – 2025.

W zajęciach organizowanych w ramach obu Klubów uczestniczyło ogółem **45 seniorów**. Mieli oni możliwość skorzystania z bogatej oferty zajęć warsztatowych, tj.: warsztaty terapii zajęciowej, rękodzieła, rehabilitacyjno-ruchowe, kulinarne, kulturalno-oświatowe, społeczne oraz z zakresu zdrowego stylu życia. Jednocześnie sytuacja związana z zagrożeniem zdrowia i życia, wynikająca z pandemii koronawirusa SARS-Cov-2, utrudniła realizację niektórych zadań, jednak finalnie wszystkie działania przewidziane harmonogramem zostały zakończone z końcem roku 2021.

Ogólny koszt zadania wyniósł w roku ubiegłym **172 181,65 zł**, w tym środki w ramach dotacji z budżetu państwa **40 848,78 zł**.

6.3. Realizacja rządowego programu „Wspieraj Seniora”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował w roku ubiegłym rządowy program „Wspieraj Seniora”, skierowany do Seniorów w wieku powyżej 65 roku życia, którzy z uwagi na trwającą epidemię koronawirusa SARS-CoV-2, zdecydowali się, w trosce o swoje zdrowie, pozostać w domu.

W szczególności pomoc ta była dedykowana osobom zamieszkującym samotnie, którzy za pośrednictwem rodziny lub innym sposobem nie mogli zabezpieczyć swoich potrzeb.

W ramach Programu oferowaliśmy naszym Seniorom pomoc w tych czynnościach, które są związane z wyjściem z domu, a w szczególności:

- pomoc w zakupie i dostarczeniu do domu niezbędnych produktów spożywczych, artykułów podstawowej potrzeby, leków czy środków higieny osobistej,
- pomoc w załatwieniu spraw urzędowych (o ile nie wymaga to posiadania odrębnego upoważnienia czy udostępnienia danych wrażliwych), opłaceniu rachunków, wysłaniu poczty, itp.,
- pomoc w wyprowadzeniu psa czy wypożyczeniu książek z biblioteki, itp.

Z Programu nie mogą skorzystać osoby, które już otrzymywały od nas wsparcie w postaci usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ich miejscu zamieszkania.

Ze wsparcia w ramach Programu w roku 2021 skorzystało ogółem **26 seniorów**. Udzielono łącznie 93 wsparć. Całkowity koszt programu wyniósł **23 029,55 zł**.

6.4. Realizacja zadań ujętych w *Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Michałowice na lata 2020 – 2022*

W 2021 roku Ośrodek realizował *Program Wspierania Rodziny dla Gminy Michałowice na lata 2020 – 2022*, który został przyjęty do realizacji Uchwałą nr XX/159/2020 Rady Gminy Michałowice z dnia 27 lutego 2020 r.

Celem głównym Programu jest *„Wzmocnienie potencjału rodzin zamieszkujących gminę Michałowice poprzez budowę i udoskonalenie rozwiązań na rzecz wsparcia rodziny naturalnej”*

Cel główny Programu jest realizowany przez następujące trzy cele operacyjne:

- 1) *Kształtowanie świadomości społecznej w zakresie prawidłowego i odpowiedzialnego funkcjonowania rodziny.*
- 2) *Zapewnienie rodzinom z małoletnimi dziećmi kompleksowego wsparcia.*
- 3) *Budowanie i wzmocnianie lokalnego systemu wsparcia rodzin naturalnych.*

Powyższe cele były realizowane w 2021 r. poprzez m.in. udzielanie specjalistycznego poradnictwa i konsultacji (psychologicznych, socjalnych, prawnych, itp.), świadczenie terapii w ramach Punktu Wsparcia Rodziny, realizację projektu pn. „Nowe Perspektywy II”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, szkolenia kadry Ośrodka Pomocy Społecznej, członków Zespołu Interdyscyplinarnego, spotkania warsztatowe z uczniami gminnych placówek szkolnych, nauczycielami i rodzicami, a także poprzez udzielanie pomocy finansowej i materialnej mieszkańcom gminy.

Ponadto rodziny z terenu gminy Michałowice mogły liczyć na wsparcie w postaci specjalistycznego poradnictwa i terapii, opisane na stronie 18 niniejszego sprawozdania.

Od stycznia 2012 r. Gmina Michałowice realizuje zadania związane z organizowaniem pomocy dzieciom pozbawionym opieki rodziców, w zakresie współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Obowiązek współfinansowania pieczy zastępczej wprowadza art. 191 ustawy *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*. Zgodnie z nim gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka (przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej) wspólnie z powiatem ponosi koszty jego pobytu m.in. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. Obowiązek dotyczy dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012 r.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Natomiast w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% – w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka albo środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz środków finansowych na bieżące funkcjonowanie tej placówki.

W 2021 roku w pieczy zastępczej przebywało ogółem **6 dzieci** z terenu naszej gminy, przy czym wśród tych osób była jedna pełnoletnia osoba, która przebywała w placówce opiekuńczo-wychowawczej w związku z kontynuowaniem nauki w szkole średniej. W dniu 30 listopada 2021 r. osoba ta ze względu na swój stan zdrowia została umieszczona w domu pomocy społecznej.

Pozostałe 5 dzieci (z dwóch rodzin) zostało skierowanych do pieczy zastępczej, na podstawie postanowień Sądu Rodzinnego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie w ubiegłym roku. Czworo z nich przebywało instytucjonalnej pieczy zastępczej od 17 maja 2021 r. do 16 listopada 2021 r., a jedno dziecko zostało umieszczone w dniu 20 grudnia 2021 r. w rodzinnej pieczy zastępczej, przy czym pierwsza odpłatność za nie została zrealizowana w styczniu 2022 r.

W 2021 roku Gmina Michałowice, w związku z realizacją powyższego zadania, współfinansowała pobyt **5 dzieci** umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej (Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Spokojna Przystań” w Skawinie, Pogotowie Opiekuńcze w Skawinie, Rodzinny Dom Dziecka w Przybysławicach), ponosząc wydatki na poziomie **58 614,03 zł**.

Nie ponoszono natomiast odpłatności za dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych, gdyż 2 osoby przebywające do 2020 r. w tej formie opieki usamodzielniały się a pozostałych 2 dzieci zostało zaadoptowanych. Dziecko, które zostało umieszczone 20 grudnia 2021 r., nie zostało ujęte w rozliczeniach w 2021 r. Poniesione wydatki przedstawia poniższa tabela.

tabela 26. Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2020 r.

l.p.	wydatki na opiekę i wychowanie dzieci, umieszczonych w pieczy zastępczej	liczba dzieci	wydatki poniesione przez gminę
1	placówki opiekuńczo-wychowawcze	5	58 614,03 zł
2	rodziny zastępcze	1	0,00 zł
	ogółem:	6	58 614,03 zł

Tabela nr 27 prezentuje koszty współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej na przestrzeni lat 2016 – 2021.

tabela 27. Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2016 – 2020

piecza zastępcza	2017		2018		2019		2020		2021	
	liczba dzieci	wydatki (zł)	Liczba dzieci	wydatki (zł)	liczba dzieci	wydatki (zł)	Liczba dzieci	wydatki (zł)	liczba dzieci	wydatki (zł)
placówki opiekuńczo-wychowawcze	1	31 037,10	1	39 167,84	1	39 310,94	1	46 526,94	5	58 614,03
rodziny zastępcze	3	34 780,74	4	36 166,56	4	10 909, 53	0	0,00	1	0,00
razem	4	65 817,84	5	75 334,40	5	50 220,27	1	46 526,91	6	58 614,03

Szczegółowe informacje z realizacji ww. zadania zawarte będą w „Sprawozdaniu rocznym z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2021”.

Osoby zatrudnione na stanowisku asystenta posiadały stosowne kwalifikacje określone w art. 12 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Nie łączyły swych zadań z wykonywaniem pracy socjalnej czy prowadzeniem postępowań w ramach świadczeń rodzinnych czy świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Asystenci w roku objętym sprawozdaniem pracowali w różnym okresie z **9 rodzinami**, które wychowywały **20 małoletnich dzieci**, przy czym nie przekroczono limitu rodzin przypadającego na jednego asystenta, określonego w art. 15 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Monitorowano **3 rodziny** (po zakończeniu z nimi pracy w 2020 r.), w których wychowywało się **6 dzieci**.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin objętych pomocą i wsparciem asystenta rodziny, wraz z liczbą dzieci w tych rodzinach

tabela 28. Liczba rodzin objętych pomocą i wsparciem asystenta rodziny na przestrzeni 2020 r.

asystent	liczba rodzin	liczba dzieci w rodzinach
asystent I	4	11
asystent II	5	9
razem	9	20

Czasookres pracy z asystentami rodziny w 2021 roku przedstawiał się w ten sposób, że w przypadku 1 rodziny praca trwała ponad 3 lata, u 2 rodzin praca trwała powyżej 2 lat, w 3 rodzinach praca niepełny rok, a w 3 rodzinach około poł roku.

Główne problemy, z jakimi borykały się rodziny objęte opieką i wsparciem asystenta rodziny:

- bardzo niskie i niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze,
- brak realizacji przez dzieci obowiązku szkolnego,
- brak zdiagnozowania dzieci pod kątem zaburzeń zachowania, trudności szkolnych,
- brak stałego zatrudnienia u rodziców dzieci,
- kryzysy rodzinne np. śmierć jednego z małżonków,
- uzależnienie od alkoholu, przemoc w rodzinie,
- problemy szkolne dzieci i młodzieży,
- trudności finansowe rodzin

Rola asystenta rodziny w udzielaniu wsparcia ww. rodzinom polegała m.in. na:

- opracowaniu i realizacji planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, a także dokonywaniu okresowej oceny sytuacji rodziny,
- udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi,
- wspieraniu aktywności społecznej rodzin,
- motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- udzielaniu pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- udzielaniu wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- prowadzeniu indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- prowadzeniu dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- prowadzeniu działań zaradczych w sytuacjach kryzysowych,
- reprezentowaniu interesów rodziny w instytucjach publicznych, placówkach,
- przeprowadzaniu zajęć profilaktycznych, edukacyjnych.

Praca z rodzinami prowadzona była przez asystentów rodzin i pracowników socjalnych w oparciu o *Procedury postępowania pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny oraz zasad ewidencji pracy asystenta w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych*, wprowadzone w życie Zarządzeniem nr 4/2017 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Michałowicach z dnia 1 marca 2017 r.

W 2021 roku asystenci zakończyli pracę z **5 rodzinami**, wychowujących ogółem **14 dzieci** ze względu na osiągnięte cele. Po zakończeniu pracy w rodzinach, ich sytuacja była monitorowana.

6.5. Realizacja zadań ujętych w *Programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie gminy Michałowice na lata 2021 – 2025*

Uchwałą nr XXXV/279/2021 Rady Gminy Michałowice z dnia 1 czerwca 2021 r. został przyjęty do realizacji *Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie gminy Michałowice na lata 2011-2025*.

Celem głównym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinach mieszkających na terenie gminy Michałowice oraz ograniczenie skutków stosowania przemocy domowej.

Działając w oparciu o wytyczne ww. Programu oraz zapisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* Gmina Michałowice podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym, powołanym Zarządzeniem nr 191/2020 Wójta Gminy Michałowice z dnia 17 sierpnia 2020 r. *w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego w Michałowicach do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie*⁴ oraz w związku z podjęciem przez Radę Gminy Michałowice nowej uchwały nr XXII/180/2020 Rady Gminy Michałowice z dnia 28 maja 2020 r. *w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Michałowicach oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania*.

W 2021 roku odbyły się **4 posiedzenia** Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym 3 spotkanie w wersji on-line z uwagi na ogłoszony w Polsce stan epidemii, w trakcie których poruszano sprawy o charakterze organizacyjno-strategicznym w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie naszej gminy, zasady i tryb pracy Zespołu, a także omawiano sytuację rodzin borykających się z problemem przemocy domowej.

W 2021 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego w Michałowicach wpłynęło **18 formularzy Niebieskie Karty – część A** (w tym **11** sporządzonych w ramach działań podejmowanych przez pracowników jednostek pomocy i integracji społecznej, **5** przez jednostki policji oraz **2** przez placówki oświatowe).

Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” – **23 rodziny** (w tym również rodziny wielopokoleniowe), w których żyło **77 osób** (27 kobiety, 29 mężczyzn i 21 dzieci), liczba posiedzeń grup roboczych dla tych rodzin – **60 posiedzeń**. Jest to w dalszym ciągu spadek w stosunku do danych za 2014 r., kiedy to liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” wynosiła 40 rodzin, a liczba posiedzeń grup roboczych dla tych rodzin – 94. Zakończono procedurę w **11 rodzinach**., w 9 rodzinach zakończono z powodu zrealizowania planu pomocy i uzasadnionego przypuszczenia o ustaniu przemocy, w 2 rodzinach z powodu braku zasadności działań. Z poprzedniego roku 2020 monitorowano sytuacje w 7 rodzinach po zakończeniu procedury Niebieskie Karty.

Zadanie związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w 2021 r. było finansowane w całości ze środków budżetu Gminy Michałowice. Wydatkowano na ten cel kwotę łącznie **44 393,22 zł**.

Szczegółowe informacje z realizacji ww. zadania zawarte będą w „*Ocenie realizacji Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie gminy Michałowice za rok 2021*”.

⁴ Zmianym Zarządzeniem nr 209/2021 Wójta Gminy Michałowice z dnia 20 października 2020 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 191/2020 Wójta Gminy Michałowice z dnia 17 sierpnia 2020 r. w sprawie zmiany składu Zespołu Interdyscyplinarnego w Michałowicach w celu realizacji działań z przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Zarządzeniem nr 315/2021 Wójta Gminy Michałowice z dnia 20 września 2021 r. w sprawie: zmiany Zarządzenia nr 209/2020 Wójta Gminy Michałowice z dnia 20 października 2020 roku w sprawie zmiany składu Zespołu Interdyscyplinarnego w Michałowicach w celu realizacji działań z przeciwdziałania przemocy w rodzinie i Zarządzeniem nr 351/2021 Wójta Gminy Michałowice z dnia 13 grudnia 2021w sprawie: zmiany zarządzenia nr 191/2020 Wójta Gminy Michałowice z dnia 17 sierpnia 2020 roku w sprawie zmiany składu Zespołu Interdyscyplinarnego w Michałowicach w celu realizacji działań z przeciwdziałania przemocy w rodzinie

6.6. Realizacja zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021

Zgodnie z uchwałą nr XXVIII/217/2020 Rady Gminy Michałowice z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021, zmienioną uchwałami nr XXXI/231/2021 Rady Gminy Michałowice z dnia 26 stycznia 2021 r. oraz nr XXXV/278/2021 Rady Gminy Michałowice z dnia 1 czerwca 2021 r., do zadań GOPS Michałowice należała obsługa administracyjno-techniczna Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, koordynacja pracy Punktu Konsultacyjnego w Michałowicach oraz finansowanie programów z zakresu profilaktyki uzależnień.

Na realizację tych zadań została przekazana do Ośrodka kwota **50 500 zł**, z czego wydatkowano środki w wys. **36 944,05 zł** (55,86%), finansując m.in. następujące zadania:

- obsługa administracyjno-techniczna Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wynagrodzenia jej członków – **10 176,00 zł**,
- koszty wydania opinii przez biegłych sądowych – **7 560 zł**,
- koszty organizacji w szkołach podstawowych, funkcjonujących na terenie naszej gminy, szkoleń i warsztatów z zakresu profilaktyki uzależnień, skierowanych do uczniów, nauczycieli oraz rodziców – **0,00 zł**, (zadania mimo prób nie udało się zrealizować z uwagi na kolejne fale pandemii koronawirusa Sars-Cov-2, trudności w uzgodnieniu pasujących terminów i niechęć do organizacji warsztatów czy szkoleń w formie zdalnej).
- opłaty sądowe oraz zakupy – **2 508,05 zł**,
- koszty wsparcia świadczonego przez terapeutę ds. uzależnień – **14 700,00 zł**,
- koszty szkoleń członków Komisji – **2 000 zł**.

Dodatkowo w 2021 roku gmina Michałowice otrzymała środki pochodzące z opłaty, o której mowa w art. 92 ust. 11 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119), za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml tzw. „małpkowe” w wysokości **15 641,78 zł**. Środki z tego zadania zostały wydatkowane w **100%**.

W 2021 roku ze wsparcia terapeuty ds. uzależnień, pracującego w ramach Punktu Konsultacyjnego, skorzystały **16 osoby z problemem uzależnienia i współuzależnienia**. Oferta Punktu obejmowała konsultacje oraz indywidualne spotkania terapeutyczne. Z uwagi na trudności ze znalezieniem osoby posiadającej stosowane, wymagane przepisami prawa kwalifikacje, terapeuta ds. uzależnień został zatrudniony dopiero w czerwcu 2021 r. w wymiarze 20 godzin miesięcznie, a od października ub. – 25 godzin miesięcznie.

Do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Michałowicach należała również koordynacja i obsługa merytoryczna otwartych konkursów ofert dla organizacji pozarządowych, (obsługa finansowa przypisana była księgowości Urzędu Gminy Michałowice).

Z uwagi na pandemię koronawirusa SARS-Cov-2 w 2021 roku przeprowadzono 2 konkursy na organizację wypoczynku letniego i zajęć sportowych z elementami profilaktyki, w ramach których przyznano **10 dotacji dla 8 organizacji pozarządowych**, na następujące projekty, ujęte w tabeli nr 29. Pozostałe konkursy, z uwagi na zagrożenie epidemiologiczne, w związku z pandemią koronawirusa SARS-Cov-2 zostały odwołane.

tabela 29. Informacje dotyczące konkursów ofert prowadzonych w 2021 r.

I.p.	organizacja pozarządowa i tytuł projektu	liczba uczestników	wysokość dotacji
Zadanie 3 C.2 „Tworzenie dodatkowych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież – dofinansowanie kolonii i obozów dla dzieci i młodzieży (wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży)”			
1.	Ludowy Klub Sportowy projekt pn. "Wakacje z Galicją"	15	2 000,00 zł

2.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci projekt pn. "Lato nad Bałtykiem-kolonia letnia w Jastrzębiej Górze"	48	4 500,00 zł
3.	Klub Sportowy „MICHAŁOWIANKA” projekt pn. <i>Wakacje na Sportowo</i>	75	9 845,76 zł
4.	Ludowy Klub Sportowy „POLONIA WILCZKOWICE” projekt pn. <i>I i II turnus Obóz Sportowo Rekreacyjny dla dzieci i młodzieży Goczałkowice 2021 - Lato w Pełni</i>	89	5 000,00 zł
5.	Uczniowski Klub Sportowy "MICHAŁOWICE" projekt pn. <i>Letnia kolonia sportowa, UKS Michałowice</i>	28	4 000,00 zł
6.	Stowarzyszenie Pozytywnej Aktywności projekt pn. <i>Półkolonia Letnia 2021 w Więclawicach Starych pozytywnie, kreatywnie i aktywnie!</i>	96	13 000,00 zł
7.	Stowarzyszenie „NADZIEJA MICHAŁOWIC” projekt pn. <i>Półkolonia Letnia "Mali Rzemieślnicy"</i>	68	11 000,00 zł
Zadanie 3A. Edukacja dzieci i młodzieży – dofinansowanie dodatkowych zajęć, mających na celu rozwój dzieci i dających alternatywne możliwości spędzania wolnego czasu, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć sportowych z elementami profilaktyki w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomani			
1.	Klub Sportowy „MICHAŁOWIANKA” projekt pn. <i>Ze sportem po zdrowie</i>	132	52 500,00 zł
2.	Stowarzyszenie Muzyczno-Sportowe ECHO projekt pn. <i>Organizacja warsztatów, treningów i eskapad rowerowych oraz biegowych</i>	15	2 000,00 zł
3.	Stowarzyszenie Pozytywnej Aktywności projekt pn. <i>Centrum Rozwoju i Aktywności Dzieci i Młodzieży</i>	182	8 900,16 zł
Razem		748	112 745,92 zł

6.7. Realizacja projektu konkursowego finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego pn. „Nowe Perspektywy II”

W 2021 r. kontynuowano realizację projektu pn. „Nowe Perspektywy II”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020, mającego na celu aktywizację społeczno-zawodową osób korzystających z pomocy i wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej, wykluczonych społecznie bądź zagrożonych takim wykluczeniem.

Uczestnikami projektu w 2021 r. było **25 osób** z terenu gminy Michałowice (w tym 7 osób niepełnosprawnych), spełniających kryteria udziału, które miały możliwość skorzystania m.in. z indywidualnego wsparcia świadczonego przez specjalistów, tj. doradcę zawodowego, psychologa, coacha czy psychoterapeutę.

Dodatkowo **12 osób** spośród tych uczestników zostało skierowanych przez pracowników socjalnych do udziału w zajęciach organizowanych przez Klub Integracji Społecznej – KIS (utworzony w ramach projektu). Uczestnicy KIS mogli uczestniczyć w warsztatach z zakresu rynku pracy, indywidualnym poradnictwie, a część z nich wzięła udział w kursach i szkoleniach zawodowych, tj.:

- kurs *Sprzedawca z obsługą kas fiskalnych,*
- kurs *Opiekunka dziecięca,*
- kurs *Opiekun osób starszych,*
- kurs elektryczny G1 uprawnienia SEP,
- kurs *Nowy Ład w płacach,*
- kurs *Opiekun w żłobku i klubie dziecięcym*

- wynagrodzenie za pracę – kurs płacowy dla każdego,
- kurs *Taping Medyczny – Medical Taping Concept*,
- kurs *Front End Developer*,
- kurs *ITIL® Foundation*,
- szkolenie Stylizacja rzęs i stylizacja paznokci,
- szkolenie Node.js Back End JavaScript,
- kurs tatuażu,
- szkolenie wstępne BHP,

Uczestnikom wypłacone zostały stypendia szkolne w związku z udziałem w ww. szkoleniach. Ponadto 4 osoby odbyły staże zawodowe.

Ogólny koszt dofinansowania w ubiegłym roku to kwota **240 929,98 zł**, którą wydatkowano w całości. Ponadto w ramach wkładu własnego w realizację ww. projektu wypłacono uczestnikom zasiłki celowe na ogólną kwotę **48 527,40 zł**.

Z uwagi na utrzymujący się stan pandemii koronawirusa SARS-CoV-2, a co za tym idzie trudność w zrealizowaniu niektórych działań wymagających kontaktu bezpośredniego, zakończenie realizacji projektu przesunięto na kwiecień 2022 r.

Rozdział III. Inne zadania realizowane przez Ośrodek w 2021 roku

7. Centrum Wolontariatu „Wkręceni w Pomoc”

Działające w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Michałowicach, Centrum Wolontariatu „Wkręceni w Pomoc” uczestniczyło w 2021 r. w następujących wydarzeniach i akcjach społecznych:

- udzielenie wsparcia w organizacji zbiórki pieniędzy na leczenie chorego na nowotwór mieszkańca okolicznej gminy;
- zorganizowanie zbiórki plastikowych nakrętek i przekazanie ich na pomoc w zbieraniu funduszy na leczenie dla chorej 3-letniej Zosi;
- zorganizowanie dwóch akcji krwiodawstwa oraz Dnia Dawcy Szpiku Kostnego (jedna akcja krwiodawstwa organizowana na potrzeby 14-letniego Oskara chorego z powodu białaczki);
- promowanie wsparcia psychologicznego dla dzieci, młodzieży i dorosłych borykających się z problemem depresji lub kryzysu psychicznego;
- zorganizowanie zbiórki rzeczy dla podopiecznych Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Krakowie;
- realizowanie przez wolontariuszy korepetycji dla dzieci z ubogich rodzin mieszkających na terenie gminy Michałowice;
- promowanie profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- włączenie się do akcji zbierania odzieży dla bezdomnych mężczyzn przebywających w schronisku dla bezdomnych w Krakowie;
- sprzątanie gminy realizowane przez wolontariuszy w ramach Dnia Ziemi;
- organizowanie zajęć animacyjnych dla dzieci podczas akcji krwiodawstwa i innych imprez lokalnych;
- zorganizowanie zbiórki karmy i przekazanie ich do Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Raclawicach; wyprowadzanie bezdomnych psów
- zrealizowanie przez wolontariuszy akcji „Znicz dla zapomnianych” (sprzątanie zaniedbanych grobów na terenie gminy, zapalenie zniczy);
- zorganizowanie zbiórki rzeczy dla dzieci z Domu Dziecka w Przybysławicach;
- zorganizowanie zbiórki rzeczy dla samotnej matki z dzieckiem (mieszkankei gminy Michałowice);
- promowanie akcji pomocowych Stowarzyszenia „Piękne Anioły”, działającego na rzecz dzieci z rodzin słabszych ekonomicznie;
- zorganizowanie szkolenia z samoobrony dla wolontariuszy;
- udzielenie wsparcia w organizacji kermasu ciast w Więclawicach na rzecz chłopca chorego z powodu guza mózgu;
- zorganizowanie pomocy rzeczowej (święteczne paczki spożywczo-przemysłowe) na Święta Bożego Narodzenia dla **18 osób samotnych i chorych** z terenu gminy Michałowice

8. Edukacyjna opieka wychowawcza

W 2021 r. Ośrodek realizował zadanie związane z prowadzeniem postępowań o ustalenie prawa do pomocy materialnej o charakterze socjalnym, z przeznaczeniem na:

- całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych,
- udzielenie pomocy rzeczowej lub całkowite bądź częściowe pokrycie kosztów poniesionych na pomoc rzeczową o charakterze edukacyjnym
- całkowite lub częściowe pokrycie kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania przez uczniów

W ramach tego zadania w okresie I – VI 2021 r. **15 uczniom** wypłacono stypendium szkolne na ogólną kwotę **11 160 zł**, a w okresie IX – XII 2021 r. tę formę wsparcia wypłacono **12 uczniom** w ogólnej kwocie **6 150,40 zł** (miesięczna wysokość stypendium to kwota 124 zł).

9. Zaświadczenia o wysokości dochodu w ramach programu „Czyste powietrze”

W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska* Ośrodek prowadził postępowania w sprawie wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej. Wydano w ramach ww. postępowań **96** zaświadczeń.

10. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach w ramach *Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020* współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego współpracował z *Caritas Polska* w kwestii dystrybuowania żywności. Celem programu jest wsparcie osób i rodzin podlegających deprivacji materialnej, polegającej na braku możliwości zaspokojenia potrzeb żywnościowych.

W ramach ww. współpracy pracownicy Ośrodka dostarczyli **9 ton produktów żywnościowych** dla blisko **155 osób lub rodzin** z terenu naszej gminy, których dochód nie przekracza 220% kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej, tj. 1 542,20 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz 1 161,60 zł w przypadku osoby w rodzinie.

W asortymencie rozdanych produktów znalazło się z m.in: pieczywo, ciasta, słodczyce, mleko, mąka, makarony, kasze, ryż, olej rzepakowy, tłuszcze, miód, cukier, przetwory z owoców, przetwory z warzyw, konserwy rybne, konserwy mięsne, dania gotowe itp.

11. Prace społecznie użyteczne

Wydatki Gminy w 2021 roku na realizację tego zadania stanowiły kwotę **5 374,80 zł**, a dotyczyło ono aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Plan finansowy zrealizowano na poziomie 99,98.

Do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Michałowicach należała: organizacja prac, obsługa administracyjna i finansowo-księgowo. Prace organizowane były na terenie gminy Michałowice (prace porządkowe na terenie obiektów gminnych jednostek pomocniczych) w okresie marzec – październik 2021 r. i ogółem w okresie realizacji ww. prac wykonano **1 722 godzin**.

Pracami objęto łącznie **6 osób**, które zajmowały się sprzątaniem ww. placówek oraz pracami porządkowymi. Zadanie realizowane po raz ósmy w naszej gminie.

12. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami

Wykonując zadania pomocy społecznej i dyspozycje wynikające z przepisu art. 2 ust 2 ustawy *o pomocy społecznej* ośrodki pomocy społecznej współpracują, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami prawnymi i fizycznymi,

Ośrodek, wypełniając w 2021 r. swoje statutowe zadania, współpracował z wieloma instytucjami i organizacjami, zarówno z terenu gminy, jak i powiatu krakowskiego oraz Miasta i Gminy Kraków:

- Urzędem Pracy Powiatu Krakowskiego, filia w Słomnikach – w zakresie organizacji prac społecznie użytecznych oraz zatrudnienia subsydiowanego,

- Centrum Obsługi Edukacji w Michałowicach,
- Dyrektorami i pedagogami szkolnymi z szkół oraz przedszkoli funkcjonujących na terenie gminy Michałowice oraz tych działających poza obszarem gminy,
- Klubem Jazdy Konnej „Szary” w Michałowicach.
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krakowie, w tym Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności, m.in. w zakresie organizacji działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej w Czernichowie, Zabierzowie, Zielonkach, Niepołomicach,
- Sądem Rodzinnym i Nieletnich w Krakowie-Śródmieście oraz kuratorzy sądowi,
- Komisariatem Policji w Zielonkach,
- Kuratorium Oświaty w Krakowie.

13. Pozostałe zadania Ośrodka

Sporządzanie bilansu potrzeb w zakresie pomocy społecznej

W roku ubiegłym opracowany został bilans potrzeb w zakresie realizacji zadań gminy w obszarze pomocy społecznej – w formie projektu planu finansowego Ośrodka na rok następny oraz sprawozdania z działalności Ośrodka wraz z potrzebami w zakresie pomocy społecznej, przedstawionego w roku Radzie Gminy Michałowice.

Prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych

Gmina Michałowice nie prowadziła mieszkań chronionych, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 12 oraz art. 53 ustawy *o pomocy społecznej* (jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym).

Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach sporządzał raz na kwartał sprawozdania (w tym w formie elektronicznej) z realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i przekazywał w terminach wyznaczonych do Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

Rozdział IV. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej – bilans potrzeb, kierunki działań w 2022 roku

Rok 2022 będzie dla Ośrodka okresem kontynuacji realizowanych dotychczas zadań i prowadzonych działań, wynikających z przepisów prawa oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna. Jednocześnie Ośrodek skupi się na niesieniu pomocy i wsparcia obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W szczególności poprzez:

- opracowanie nowej strategii rozwiązywania problemów społecznych w perspektywie 5-cio lub 7-mio letniej, uwzględniającej aktualne kwestie społeczne,
- realizowanie *Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2022* oraz *Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie gminy Michałowice na lata 2011-2025*, a w szczególności prowadzenia Punktu Wsparcia Rodzinie i rozwijania jego oferty,
- realizowanie projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- kontynuowanie działań adresowanych do osób starszych, mających na celu ich ochronę przed skutkami społecznymi i ekonomicznymi związanymi z pandemią koronawirusa SARS-Cov-2, jak również większą integrację ze społecznością lokalną,
- tworzenie i wdrażanie programów osłonowych służących realizacji zadań pomocy społecznej adresowanych do konkretnych grup społecznych, wynikających z rozeznaczonych potrzeb,
- realizowanie gminnych programów skierowanych na rozwiązywanie problemów społecznych (profilaktyka i przeciwdziałanie alkoholizmowi, przeciwdziałanie narkomanii),
- podjęcie działań zmierzających do uruchomienia mieszkań chronionych, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 12 i art. 53 ustawy *o pomocy społecznej*,
- realizowanie prac społecznie użytecznych jako aktywnej formy pomocy dla osób długotrwale bezrobotnych,
- systematyczne rozwijanie Centrum Wolontariatu „Wkręceni w Pomoc” oraz idei pracy wolontarystycznej,
- systematyczne rozwijanie oferty Klubów Senior+ „Przestrzeń Seniora” w Masłomiącej oraz „Zawsze Młodzi” w Młodziejowicach,
- rozwijanie idei usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz rozwijanie infrastruktury w tym zakresie,
- prowadzenie systematycznej pracy psychologicznej (indywidualnej i grupowej) z beneficjentami systemu pomocy społecznej oraz rozwijanie oferty w tym zakresie,
- prowadzenie aktywnej integracji, adresowanej do klientów pomocy społecznej, z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej i edukacyjnej,

- podejmowanie kompleksowych działań na rzecz zmiany postaw klientów, zwiększenia ich aktywności i współuczestniczenia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych,
- rozwijanie pomocy w formie profesjonalnie prowadzonej pracy socjalnej, w tym w szczególności prowadzonej w oparciu o kontrakt socjalny oraz prowadzonej pod superwizją,
- zapewnianie dla dzieci i młodzieży gorącego posiłku we wszystkich szkołach funkcjonujących na terenie gminy a także osobom starszym i niepełnosprawnym,
- rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami i partnerami społecznymi,
- prowadzenie elastycznej polityki kadrowej służącej utrzymaniu dobrej jakości obsługi klienta oraz prawidłowej realizacji zadań, obejmującej m.in. dostosowywanie zatrudnienia do występujących potrzeb, szkolenie pracowników i podnoszenie kwalifikacji zatrudnionej kadry,
- wdrażanie nowego modelu funkcjonowania Ośrodka, polegającego na oddzieleniu pracy socjalnej od postępowania administracyjnego w sprawach świadczeń z pomocy społecznej oraz świadczenia usług społecznych, a także:
 - dalsza profesjonalizacja pracy socjalnej,
 - rozwijanie środowiskowej pracy socjalnej (metody organizowania społeczności lokalnej) związanej z aktywizacją i integracją mieszkańców,
 - podnoszenie jakości oferowanych usług społecznych,
 - dostosowywanie oferty usług do zmieniających się potrzeb indywidualnych i lokalnych z zastosowaniem innowacyjnych metod, technik i narzędzi,
 - monitorowanie oraz ewaluacja funkcjonowania jednostki oraz realizowanych przez nią celów.